

**Inatsisartut 2022-mi Upernaakkut
Ataatsimiinneranni immikkoortup
159-ip suliarineqarnissaanut
pisortatiguunngitsumik nutsigaq
atugassaq**

Arnanut nakuusertarneq
angerlarsimaffinnilu
nakuusertarneq
pitsaaliorniarlugit
akiorniarlugillu Europarádip
isumaqatigiissutaa

Istanbul ulloq 11. maj 2011

Europarådini pisortatigoortumik oqaatsit tassaapput tuluttut aamma fransikut (Eurparådip malittarisassaani artikel 12-imi allassimasutut). Isumaqatigiissutit taamaallaat Europarådini atorfillit qullersaannit “Europami Isumaqatigiissutit Tullerriaarneqarneri”-ni (ETS-ini) atuagaaranngorlugit immikkut naqinneqarlutik saqqummersinneqarsimasut, 2004-imiilli “Europarådini Isumaqatigiissutit Tullerriaarneri”-nit (CETS-init) nangitsitsisuusut, ilumoortutut isigineqarput. Nutsigaq una taamaallaat paasissutissiinertut saqqummiunneqarpoq.

Isumaqatigiissummut aallaqqaasiut

Isumaqatigiissummut aallaqqaasiut

Inuit pisinnaatitaaffiinik illersuinnermut tunngaviumillu kiffaanngissutsinik pisinnaatitaaffinnut isumaqatigiissummut (ETS nr. 5, 1950-imut) eqqaanartunut taakkunungalu tapiliussanut, europamiut isumaginninneq pillugu isumaqatigiissutaannut (ETS nr. 35, 1961, 1996-imi nutarterneqartumut, ETS nr. 163-imut), inunnik niuernermit akiuiniarluni suliniutit pillugit Europarådip isumaqatigiissutaanut (CETS nr. 197, 2005-imut) aamma meeqqat kinguaassiuutitigut atornerlugaanerinit aamma kinguaassiuutitigut atornerluinnermut akiuiniarluni Europarådip isumaqatigiissutaanut (CETS nr. 201, 2007-mut);

Europarådimi naalagaaffinnut ilaasortaasunut Ministerkomitémut piumasanut ukununga eqqaanartunut: arnat nakuuserfigineqarnerinit illersuineq pillugu piumasanut Rec(2002)5-imut, suaiaqatigiit akornanni naligiissitaanissamut ileqqut pissutaasullu pillugit piumasanut CM/Rec(2007)17-imut, akerleriinnerit pitsaaliorterini aamma aaqqiinnermi aamma eqqissisimatitsilernermit arnat angutillu inissisimani pillugit piumasanut CM/Rec(2010)10-imut, piumasannullu allat attuumassuteqartunut;

Europamiut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Eqqartuussiviannit aalajangiisernerit amerlassutsimikkut amerliartortut eqqarsaatigalugit arnanut nakuusernarnerup iluani ileqqunik pingaarutilinnik aalajangersaasunut;

inuit takkulu politikikkut pisinnaatitaaffii pillugit nunat tamat isumaqatigiissutaannut (1966), aningaasaqarnikkut, isumaginninnikkut kulturikkullu pisinnaatitaaffii pillugit nunat tamat isumaqatigiissutaannut (1966), arnanik assigiinngisitsinerit suugaluartulluunniit tamaasa atorunnaarsinnissaat pillugu Naalagaaffii Peqatigiit isumaqatigiissutaannut ("CEDAW"-mut, 1979) tassungalu atasumut kajumissutsimik ilaaffigineqarsinnaasumik tapiliussamut (1999), kiisalu arnanut nakuusernermut CEDAW-p ataatsimiititalianiit nalinginnaasumik piumasanut, meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffii Peqatigiit isumaqatigiissutaannut (1989) tassungalu atasunut tapiliussanut (2000) aamma inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffii Peqatigiit isumaqatigiissutaannut (2006);

Nunat Tamat Pillaanermik eqqartuussiviat pillugu Rom-imi malittarisassaliaq eqqarsaatigalugu (2002);

nunat tamat ikiuiniarnikkut pisussaataaffiini tunngaviit pingaarutilit pillugit eqqaanartut pingaartumillu sorsunnerup nalaani inuinnaat illersugaaneri pillugit Geneve-mi isumaqatigiissummut (IV) (1049) tassungalu tapiliussanut I-imut aamma II-mut (1977);

arnanut nakuusernermik angerlarsimaffinnilu nakuusernermik suugaluartunulluunniit assuarliisunut;

arnat angutillu akornanni naligiissitaanerup *inatsisiliuunneqarnissaa* (pisortatigoortumik) aamma *piviusumik* (ilumoortumik) anguneqarnissaanut, arnanut nakuusernarnerup pitsaaliorneqarnerata pingaarutilittut ilaananerik nassuerutiginnittoq;

arnanut nakuuserneq tassaasoq arnat angutillu akornanni oqaluttuarisaanermi pissaanikkut pissutsit naligiinnginnerannut takussutaasoq, tamatumalu kingunerisaanik angutit naalagaaniarnerannik, aamma arnanik assigiinngisitsinermik arnallu tamakkiisumik saqquminissaannut akornusiisimaneramik nassuerutiginnittoq;

arnanut nakuusernerup ilusimigut suaassutsimik pissuteqarneranik, aamma arnanut nakuusernerup isumaginninnikkut pissutaasernerisa pingaaruteqarnerannik, tassuunalu arnat angutinit naleqqiullutik naalagarsiortitaasussatut pinngitsaalineqartarnerannik

nassuerutiginnittoq;

arnat niviarsiaqqallu ilungersunartumik nakuuserfigineqakulanerusarnerannik annertuumik ernumassuteqarnermik, soorlu angerlarsimaffinni nakuuserneri, kinguaassiuutitigut malersuineri, pinngitsaaliilluni atoqatigiinneri, pinngitsaaliilluni aappariilersitsineri, "ataqqinassuseq" pillugu pinerluuteqarneri, aamma kinguaassiuutini innarliineri, arnat niviarsiaqqallu inuttut pisinnaatitaaffiini annertuumik unioqqutitsinerunera aamma arnat angutillugu akornanni naligiissitaanerup anguneqarnissaanut annertuumik aporfiuneranik nassuerutiginnittoq;

sakkulersorluni akerleriinnerit nalaanni inuinaat inuttut pisinnaatitaaffiini ingerlaavartumik unioqqutitsisoqartarneranik, pingaartumillu arnat eqqugaasarnerannik annertuumik aqqissugaasumillu pinngitsaaliilluni atoqatiginnerit kiisalu akerleriinnerit nalaanni taakkulu naanerisa kingorna suaassutsimik pissuteqartumik nakuusernerup annertunerusinnaasarneranik nassuerutiginnittoq;

arnat niviarsiaqqallu angutitut naleqqiullutik suaassuseq pissutigalugu annertunerusumik nakuuserfigineqartarsinnaanerannik nassuerutiginnittoq;

angerlarsimaffinni nakuusernermi annertuallaartumik arnat eqqugaasarnerannik, angutillu aamma angerlarsimaffinni nakuusernermik eqqugaasinnaanerannik nassuerutiginnittoq;

meeqqat angerlarsimaffinni nakuusernermi eqqugaasarnerannik, matumani ilaqutariinni nakuusernermik ilisimannittuusarnerat ilanngullugu, nassuerutiginnittoq;

Europap arnanut nakuuserfiunngitsup angerlarsimaffinnilu nakuuserfiunngitsup pilersinneqarnissaanik kissaatiginnittoq,

Europarådimi naalagaaffiit ilaasortat naalagaaffiillu allat isumaqatigiissummik matuminnga atsiortut tulliuttut isumaqatigiissutigaat:

Kapitali I - Siunertaq, nassuiaatit naligiissitaaneq aamma immikkoortitsinnginnissaq, nalinginnaasumik pisussaaffiit

Artikili 1 - Isumaqatigiissutip siunertaa

- 1 Isumaqatigiissutip massuma siunertaraa:
 - a nakuusernerit suugaluartunulluunniit tamanut arnat illersorneqarnissaat, aamma arnanut nakuusernerit aamma angerlarsimaffinni nakuusernerit pitsaaliorneqarnissaat inatsisitigut malersorneqassasut nungutinneqassasullu,
 - b arnanik assigiinngisitsinerit suugaluartunulluunniit tamarmik nungutinissaannut ikiunnissaq, aamma arnat angutillu akornanni piviusumik naligiissitaanerup siuarsarneqarnissaa, matumani arnat nammineersinnaalernissaannut ikiorneqarnerat ilanngullugu,
 - c arnanut nakuusernermi angerlarsimaffinnilu nakuusernermi eqqugaasut tamaasa illersornissaannut ikiornissaannullu sinaakkutinik, politikini aqqiinnillu annertuumik pilersitsineq,
 - d arnanut nakuusernerit angerlarsimaffinnilu nakuusernerit nungutinneqarnissaat siunertaralugu nunat tamat suleqatigiinnerisa siuarsarneqarnissaat,
 - e kinguneqarluartumik suleqatigiinnermik pilersitsinissaq siunertaralugu suliniaqatigiiffinnut inatsisillu atuutsinneqarnissaannik suliaqartunik tapersuineq

ikiunnerlu, taamaalilluni arnanut nakuuserneq angerlarsimaffinnilu nakuuserneq nungutinniarlugu ilanngutitsisumik suliniuteqartoqassamat.

- 2 Isumaqatigiisummi aalajangersakkat peqataasuni atortuulersitsinissaannik qulakkeerinnittumik immikkut ittumik, isumaqatigiisummi matumani nakkutilliinernik pilersitsisoqassaaq.

Artikili 2 - Isumaqatigiisutip atuuffia

- 1 Isumaqatigiisut manna arnanut nakuusernertut suugaluartunulluunniit tamanut atornerqarpoq, matumani angerlarsimaffinni nakuusernerit, annertuallaamik arnanik eqquisartut ilanngullugit.
- 2 Angerlarsimaffinni nakuusernertut suugaluartunulluunniit isumaqatigiisutip massuma atornerqarnissaa peqataasunut kaammattuutigineqarpoq. Isumaqatigiisummi aalajangersakkanik atortuulersitsinermi peqataasut pingaartumik suaassuseq pissutigalugu nakuuserfigineqartut arnat eqqarsaatigissavaat.
- 3 Isumaqatigiisut manna piffissami sorsuffiunngitsumi aamma sakkulorsorluni akerleriinnermut atatillugu atuuppoq.

Artikili 3 - Nassuiaatit

Isumaqatigiisummi matumani:

- a Inuit pisinnaatitaaffiunik unioqquitsinertut aamma arnanik assigiinngisitsinertut pissuseqartutut "arnanut nakuuserneq"-mik taaguut paasineqassaaq, tassanilu suaassuseq pissutigalugu nakuusernerit suugaluartunulluunniit tamarmik ilaapput, taakkulu arnat naalliuutaasunik timikkut, kinguaassiuutitigut, tarnikkut imaluunniit aningaasaqarnikkut ajoquserneqarnerattut, matumani tamanut ammasuni angerlarsimaffinnilu tamanna pisarneri ilanngullugit, taamaaliorfigineqarnissamat qunusaarneqarnertut, pinngitsaaliineqarnertut imaluunniit nalaatsornikkut kiffaanngissusiagaanernik kinguneqartutut imaluunniit qularnanngitsumik kinguneqartussatut paasineqassalluni,
- b timikkut, kinguaassiuutitigut, tarnikkut imaluunniit aningaasaqarnikkut nakuusernertut, pinerluuteqartoq eqqugaasup maannakkut imaluunniit siusinnerusukkut inooqatigineraa apeqqutaatinnagu, ilaqutariinni imaluunniit angerlarsimaffinni imaluunniit siusinnerusukkut maannakkulluunniit aapparisaq inooqatigisalluunniit akornanni pisutut, taaguut "angerlarsimaffinni nakuuserneq" paasineqassaaq,
- c inooqatigiinnermi aaqqissugaasumik inissisimanertut, pissusilersoriaatsit, ingerlatatut aamma arnanut angutinullu tulluurtutut inuiaqatigiinni suugaluartunulluunniit piginnaasatut isigineqartutut taaguut "suaassuseq" paasineqassaaq,
- d arnap suaassusaa pissutigalugu arnamut nakuusernertut imaluunniit annertuallaamik arnanut eqqinertut taaguut "suaassuseq pissutigalugu arnanut nakuuserneq" paasineqassaaq,
- e kimulluunniit immikkoortumi a aamma b-mi allaaserineqartutut pissusilersorfigineqartumut taaguut "eqqugaasooq" paasineqassaaq,
- f taaguummi "arnat" aamma nivarsiaqqat 18-it inorlugit ukiullit pineqarput.

Artikili 4 - Tunngaviumik pisinnaatitaaffiit, naligiissitaaneq aamma assigiinngitsinnginneq

- 1 Inunnut tamanut, pingaartumik arnanut, tamanut ammasuni angerlarsimaffinnilu nakuusernertaqanngitsumik inuunissamut pisinnaatitaaffinnik siuarsaanissamut illersuinissamullu, inatsisitigut allatigulluunniit iliuutsinik pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Arnanik assigiinngisitsinerit suugaluartulluunniit tamaasa peqataasut tamarmik assuarissavaat aamma taamaaliornerit pitsaaliorneqarnissaannut pissutissaqanngitsumik utaqqinani inatsisiliornermut tunngasut iliuusissallu allat aalajangiiffigissallugit, pingaartumik:
 - nunami naalackersuinikkut aaqqissuussinerni imaluunniit inatsisini tulluurtuni allani arnat angutillu akornanni naligiissitaaneq pillugu tunngavinnik ilanngussinikut taassumalu sulinermi atornissaata qulakkeerneratigut,
 - arnanik assigiinngisitsinerup inerteqqutigittinneqarneratigut, pisariaqassappallu naleqquttumik annertussuseqartumik kinguneqartitsinerit ikiortigalugit,
 - inatsisit suleriaatsillu arnanik assigiinngisitsisut tamaasa atorunnaarsinnerisigut.
- 3 Pingaartumik eqqugaasut pisinnaatitaaffiinnik illersuinissamut iliuuseqarnerat, pinngoqqaarnermi suaassuseq, inuiaqatigiinni kulturikkut suaassuseq, amqip qalipaata, oqaatsit, upperisarsiorneq, politikikkut allamulluunniit sammiveqarneq, nunami ikinnerussuteqartunut atassuteqarneq, pigisat, inunngorsimaneq, kinguaassiuutitigut sammiveqarneq, suaassutsikkut kinaassuseqarneq, ukiut, peqqinnissakkut qanoq issuseq, innarluuteqarneq, aappariinnertut inissisimaneq, nunasisimasutut imaluunniit qimarngusutut inissisimaneq allatigulluunniit inissisimaneq pissutigalugit, arlaannaatigulluunniit assigiinngisitsisoqannginnissaa peqataasut isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkanik atulersitsinerisa qulakkiissavaat.
- 4 Arnat suaassuseq pissutigalugu nakuuserfigineqartarnerinik pitsaaliuinissamut illersuinissamullu immikkut ittumik iliuutsit pisariaqartinneqartut, isumaqatigiisut manna malillugu assigiinngisitsinertut isigineqanngillat.

Artikili 5 - Naalagaaffiit pisussaaffii aamma piffissaagallartillugu iliuuseqarneq

- 1 Peqataasut arlaannaatigulluunniit arnanut nakuusernaveersaassapput aamma pisussaaffik taanna naalagaaffimmi oqartussanit, atorfillitanit, piginnaatinneqartunit, pisortat sulliviinit allallu naalagaaffik sinnerlugu suliaqartunit eqqortinneqarnissaa qulakkiissallugu.
- 2 Isumaqatigiissummi matumani ilaasunik aamma naalagaaffiunngitsumit ingerlataqartunit iliuuserineqartunik nakuusernermut pitsaaliuinermut, pinerluttoqarsimaneramik paasiniaanermut, pillaanermut aamma taarsiinermut atatillugu piffissaq eqqorlugu isumatusaarnissap takutinnissaanut inatsisitigut allatigulluunniit iliuutsinik pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 6 – Suaassutsit assigiinngissutaannik eqqarsaatiginnittumik politikeqarneq

Isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkat atortuulersinneqarneranni taakkulu sunniussinnaaneramik nalilersuinermi suaassutsit assigiinngitsuunerisa eqqarsaatiginissaannut aamma arnat angutillu naligiissitaanissaannut politikkit atortuulersinnissaasa siuarsaanissamut sunniuteqarnissaannullu aamma arnat

nammineersinnaalernerisa siuarsarnissaanut peqataasut imminnut pisussaaffilerput.

Kapitali II - Politikit immiut atasut paasissutissanillu katersineq

Artikili 7 - Politikkit annertuut ataqatigiissaagaasullu

- 1 Nakuusernerit suugaluartulluunniit isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartut pitsaaliorneqarnissaannut akiorneqarnissaanullu, aamma arnanut nakuuserneq pillugu ataatsimut isiginnissamik periarfissiisut, nunamut tamarmut sunniuteqarluartut, annertuut ataqatigiissaagaasullu pillugit politikit akuersissuteqarnissaannut atortuulersinneqarnissaanullu inatsisitigut allatigulluunniit iliuutsinik pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Imm. 1-imi politikini taaneqartuni iliuuserineqartussat tamarmik eqqugaasup pinsinnaatitaaffiinik aallaaveqarnissaat, aamma oqartussaasut, suliffeqarfiit suliniaqatigiiffiillu naleqquttut akornanni sunniuteqarluartumik suleqatigiinnikkut atortuulersinneqarnissaat peqataasut qulakkiissavaat.
- 3 Iliuutsit artikili manna malillugu aalajangiiffineqartut ingerlataqartuni attuumassuteqartuni tamani pissusissamisoortumik annertussuseqartut ilanngunneqassapput, assersuutigalugu naalagaaffimmi oqartussat, nunami, nunap immikkoortuani sumiiffinni inatsisartut oqartussallu, nuna tamakkerlugu inuit pinsinnaatitaaffiinik suliffeqarfiit inuinnarnilu suliniaqatigiiffiit.

Artikili 8 - Aningaasaqarnikkut isumalluutit

Nakuusernerit suugaluartulluunniit tamaasa pillugit politikit, iliuuseqarnerit ilanngutitsisut pitsaaliuinissamullu akiuinissamullu suliniutit tulluurtumik atortuulersinneqarnissaannik qulakkeerinnissamut isumaqatigiissummi matumani peqataasut pisariaqartunik aningaasaqarnikkut inunnilu isumalluutinik pissaqartitsissapput, matumani naalagaaffiunngitsumit suliniaqatigiiffinnit innuttaasut suliniaqatigiiffii ilanngullugit.

Artikili 9 – Suliffeqarfiit naalagaaffimmeersuunngitsut innuttaasullu suliniaqatigiiffii

Suliffeqarfinnut naalagaaffimmeersuunngitsunut innuttaasullu suliniaqatigiiffiinut, eqeersimaartumik arnanut nakuusernermik akiuinerat pillugu suliaqarnerannut, peqataasut nersualaarinnissapput, kaammattuissallutik tapersersuissallutillu aamma suliniaqatigiiffinnut taakkununga sunniuteqarluartumik suleqatigiinnermik pilersitsissallutik.

Artikili 10 - Suliffeqarfik ataqatigiissaarisooq

- 1 Isumaqatigiissummi matumani ilaasut nakuusernerit suugaluartulluunniit tamaasa pillugit ataqatigiissaarinnermut, atortuulersitsinnermut, nakkutiginninnermut aamma pitsaaliuinnermut akiuiniarnermullu politikini iliuuseqarnerinullu nalilersuinnermut pisortatigut oqartussamik ataasimik amerlaneriniilluunniit peqataasut toqqaassapput imaluunniit pilersitsillutik. Oqartussat taakku artikili 11-mi eqqaaneqartunik paasissutissanik katersinnermik, paasissutissanik taakkuninnga misissueqqissaarnermik inerniliussanillu ingerlatitseqinnermik ataqatigiissaarissapput.
- 2 Artikili manna malillugu oqartussat toqqaarneqartut imaluunniit pilersinneqartut kapitali VIII malillugu iliuutsit aalajangiiffineqartut pillugit paasissutissanik nalinginnaasutut iluseqartunik tigusisarnissaat peqataasut qulakkiissavaat.
- 3 Artikili manna malillugu oqartussat toqqaarneqartut imaluunniit pilersinneqartut peqataasuni allani illuatungiminnut toqqaannartumik attaveqarnissamut atassuteqarnissamullu

pisariaqartunik piginnaasaqarnissaat peqataasut qulakkiissavaat.

Artikili 11 - Paasissutissanik katersineq ilisimatusarnerlu

- 1 Isumaqatigiissutip matuma atortuulersinnissaa siunertaralugu peqataasut imminnut ima pisussaaffilerput:
 - a akuttunngitsumik akuttussulimmik sulianut nakuusernertut isumaqatigiissummi massumani ilaatinneqartunut, suaassuseq malillugu agguataarneqarsimasunik kisitsisit atorlugit nassuaasiatigut paasissutissanik katersissallutik,
 - b pingaarnertut pissutaasut sunniutaalu, piuneri eqqartuussinermilu aalajangiinerit procentiinik kiisalu isumaqatigiissutip matuma atortuulersinneqarnissaanut iliuitsit aalajangiiffigineqartut sunniussinanaanerinik misissuinissaq siunertaralugu isumaqatigiissummi matumani ilaasut nakuusernerit suugaluartulluunniit tamaasa pillugit ilisimatusarneq tapersersussavaat.
- 2 Isumaqatigiissummi matumani peqataasut nakuusernerit suugaluartulluunniit tamaasa iluini nakuuserit pissusiulersullu naliiiffiginissaanut inuttaasut tunngavigalugit misissuinerit akuttunngitsumik akuttussulimmik ingerlanneqartarnissaat peqataasut anguniassavaat.
- 3 Nunat tamat akornanni suleqatigiinnerup uummarissarneqarnissaa nunanilu tamani isumaqatigiissutip atortuulersinneqarnerani pitsaassutsimik naleqqiussinnaaneq siunertaralugu, artikili 66-imi immikkut paasisimasalinnut eqqaaneqartunut, artikili manna malillugu paasissutissat katersorneqartut tunniunneqartarnissaat peqataasut isumagissavaat.
- 4 Artikili manna malillugu paasissutissat katersorneqarsimasut tamanit pissarsiarineqarsinnaanissaat peqataasut isumagissavaat.

Kapitali III - Pitsaaliuineq

Artikili 12 – Nalinginnaasumik pisussaaffiit

- 1 Isummat pigiliutiinnakkat, ileqqut, ilitsoqqussat aamma pisartut allat arnat nikanarnerunerannik imaluunniit arnat angutillu allanngujuitsumik inissisimanerannik takorluuinerimik tunngaveqartut pillugit, arnani angutinilu inooqatigiinni kulturikkullu pissusilersuutit allanngortinnissaat siuarsarniarlugu iliuitsit pisariaqartut peqataasut aalajangersassavaat.
- 2 Inunnit imaluunniit inatsisitigut pisinnaatitaasunit pisussaataitaasunilluunniit nakuusernertut suugaluartunulluunniit, isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartunut, pitsaaliuinissamut inatsisitigut allatigulluunniit iliuitsit pisariaqartut peqataasut aalajangersassavaat.
- 3 Kapitali manna malillugu iliuitsinik sunilluunniit aalajangiinerit immikkut pisut pissutigalugit sanngiitsuni inunni immikkut pisariaqartitsinerit eqqarsaatigineqarlutillu sammineqassapput, eqqugaasullu inuttut pisinnaatitaaffii aallaavigineqassallutik.
- 4 Nakuusernertut suugaluartunulluunniit isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartunut, pitsaaliuinissamik eqqeersimaartumik peqataanissamut, inuiaqatigiit tamarmiullutik, ingammik angutit nukappiaqqallu, kaammattorneqarnissaannut peqataasut iliuitsinik pisariaqartinneqartunik aalajangersaassapput.
- 5 Kulturi, ileqqut, upperisarsiornerneq, ilitsoqqussat imaluunniit "ataqqinassuseq"-mik

taaneqartartoq nakuusernernut, naakuusernernut isumaqatigiisummi matumani ilaasunut, pissutsit patsisigitinneqannginnissaat peqataasut qulakkiissavaat.

- 6 Arnat nammineersinnaalernernissaanut siuarsarnissaanissamut programit suliniutillu iliuutsit pisariaqartut peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 13 - Paasititsiniaaneq

- 1 Nakuusernerit suugaluartulluunniit isumaqatigiisummi matumani ilaatinneqartut qanoq malunnartinneqartarneri pillugit, meeqqanut qanoq sunniisarneri pillugit, aamma nakuusernerup taassuma pitsaaliorneqarnissaanik pisariaqartitsineq pillugu, kikkunnut tamanut akuttunngitsunik aamma suni tamani sianissutsip annertusarneqarnissaannut tapersersortissarsiornerit, ilaatigut nunami inuit pisinnaatitaaffii pillugit suliniaqatigiiffiit, naligiissitaanissamut suliniaqatigiiffiit, innuttaasut suliniaqatigiiffii aamma naalagaaffiup suliniaqatigiiffiginngisai, naleqquttumillu pissuseqartillugu ingammillu arnat suliniaqatigiiffii suleqatigalugit, peqataasunit siuarsarneqassapput naammassineqassallutilluunniit.
- 2 Nakuusernermik iliuutsit, isumaqatigiisummi matumani ilaasut pitsaaliornissaannut iliuutsit periarfissaasinnaasut pillugit paasissutissat tamanut saqqummiunneqarnissaannut tamatigoortumik ingerlatitseqqittoqarnera peqataasut qulakkiissavaat.

Artikili 14 - Ilinniartitaaneq

- 1 Qaffasissutsini tamani atuarsimasassanut atuarnermilu pilersaarutitut atuartitsinermi atortut iluaqatigalugit atuaqatigiinnut ataasiakkaanut tulluarnarneqarsimasunik pisariaqartunik sammisanik suliaqartanissaannut iliuutsit tulluarnertumik annertussuseqartut, assersuutigalugu arnat angutillu akornanni naligiissitaaneq, suaassutsini nalinginnaasuunngitsuni inissisimanerit, illugiimmik ataqqininneq, inuit akornanni akerleriinnernik nakuusernertaqanngitsumik aaqqinnerit, arnanut suaassuseq pissutigalugu nakuusernerit aamma inuttut innarligassaannginnermut pisinnaatitaaffik pillugit peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Imm. 1-imi tunngaviit taaneqartut ilinniartitaanermut atatillugu kiisalu timersornerup iluani, kulturikkut sunngiffimmilu ingerlatsinerni aamma tusagassiorfinni siuarsarnissaannut pisariaqartinneqartunik iliuutsinik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 15 – Sulianik suliarinnittunik ilinniartitsineq

- 1 Nakuusernernik suugaluartunilluunniit isumaqatigiisummi matumi ilaasunit, eqqugaasut imaluunniit pinerluuteqartut pillugit sulianik suliarinnittut attuumassuteqartut, pitsaaliuineq pillugu sammisat aamma nakuusernerup taamaattup paasineqarnera, arnat angutillu naligiissitaanerat, eqqugaasut pisariaqartitaat pisinnaatitaaffiilu, aamma toqqaannanngitsumik eqqugaasunngortarnerup pitsaaliorneqarnissaa pillugit pisariaqartinneqartumik ilinniartinneqarnissannik peqataasut pilersitsissapput imaluunniit tamakkut pillugit ilinniakkanik patajaallisaassapput.
- 2 Suliani nakuusernernut isumaqatigiisummi matumani ilaatinneqartunut tunngasuni, innersuussinerit annertuumik aamma naleqquttumik suliarineqartarnissaasa ajornarunnaarsinneqarnissaat siunertaralugu, imm. 1-imi taaneqartumi ilinniartitaanermi, ataqatigiissaagaasumik ilinniarfeqarfiit assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinnerup ilinniartitsissutigineqarnerata ilaatinneqarnissaa, peqataasut kaammattuutigissavaat.

Artikili 16 - Pitsaaliuilluni akuliunneq aamma katsorsaanermi programmit

- 1 Nakuuseqqinnissaq allatigullu nakuusernikkut pissuseqarnerit pinngitsoortinnissaat siunertaralugu, angerlarsimaffinni nakuusernarnermik pinerluuteqartut inunnik allanik katerisimaaqateqarnerminni nakuusernerunngitsumik pissuseqalernissaannik ilinniartinneqarnissaannik siunertaqartumik suliniutinik pilersitsinissamut imaluunniit tapersersuinissamut inatsisitigut allatigulluunniit iliuutsinik pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Pinerluuteqarsimasuni, ingammik kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasuni, pinerloqqittoornerup pitsaaliornissaanik siunertaqartumik katsorsaanissamut suliniutinik pilersitsinissamut imaluunniit tapersersuinissamut pisariaqartutitigut inatsisitigut allatigulluunniit iliuutsinik pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput.
- 3 Imm. 1 aamma 2-mi iliuutsinik taaneqartunik pilersitsinermi pingaarnertut eqqugaasut isumannaatsuunerat, ikorfartorneqarsinnaanerit inuillu pisinnaatitaaffiisa ukkatarineqarnissaat, programillu taaneqartut, immikkut ittumik eqqugaasunut tapersersuinermik neqeroorutitut qanittumik ataqatigiissillugit, pisariaqartinneqartumik amerlassusilerlugit pilersinneqarnissaat artuulersinneqarnissaallu peqataasut qulakkiissavaat.

Artikili 17 - Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartut aamma tusagassiuutit ilanngunneqarnerat

- 1 Politikkit piareersarnerini artuulersinneqarnerinilu peqataanissamut imminnullu atuuttunik inatsisiminnut atatillugu arnanut nakuusernarnerit pitsaaliornissaannut aamma arnat ataqqinnartuunerinik ataqqinninnerup annertusinneqarnissaanut najoqqutassanik malittarisassanillu aalajangersaanissaannut namminersortut, paasissutissiinermik attaveqatigiinnikkullu atortorissaaruteqarfiit tusagassiortillu, killiligaanani oqaaseqarsinnaaneq taakkulu kiffaangissuseqarneri pissusissamisoortumik ataqqillugit, peqataaqqullugit peqataasut kaammattuissapput.
- 2 Paasissutissiisarfinni- attaveqatigiittarfinnilu, nikassaasunik kinguaassiuutinut tunngasunik imaluunniit nakuusernertut pissuseqartunik ajoqutaasinnaasunik isiginnaarfiusinnaasut pillugit atuinissamut, meeqqat, angajoqqaat perorsaasullu pisinnaasaannik peqataasut inuussutissarsiortut namminersortut suleqatigalugit ineriartortitsissapput siuarsaallutillu.

Kapitali IV - Illersuineq tapersersuinerlu

Artikili 18 - Nalinginnaasumik pisussaaffiit

- 1 Eqqugaasut tamarmik nakuuserfigineqaqqinnnginnissaannut illersorniarlugit, inatsisitigut imaluunniit iliuuseqarnermik allanik pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Nunami inatsisiliornermut naapertuuttunik, inatsisiliornissamut imaluunniit iliuutsinik allanik iliuuseqarnissamut naalagaaffimmi oqartussaasut attuumassuteqartut eqeersimaartumik suleqatigiinnissaasa pilersinnissaannut, pissutsinik naleqquttunik peqarnissap qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartunik peqataasut aalajangersaassapput, matumani nakuusernernut suugaluartunulluunniit isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartunut, eqqugaasut ilisimannittullu illersorniarlugit tapersersorniarlugillu suliniuteqarnerani, matumani isumaqatigiissummi matumani artikili 20-imi 22-imilu erseqqinnerusumik allaaserineqartut nalinginnaasumik aamma immikkut ittumik tapersersorneqarnissamik neqeroorutitut innersuussinermi, eqqartuussiveqarfik, unnerluussisussaataitasut, inatsisit eqqortinneqarnissaannik suliaqarfiit, najukkani nunallu immikkoortuini oqartussaasut, suliffeqarfiit naalagaaffimmiittuunngitsut aamma suliniaqatigiiffiit attuumassuteqartut allat immikkoortotaqarfiillu ilanngullugit.

- 3 Kapitali manna malillugu iliuutsit aalajangersarneqartut peqataasut tulliuuttut qulakkiissavaat:
- inuit pisinnaatitaaffii eqqugaasullu isumannaatsuunera ukkataralugit, arnanut nakuusernerit angerlarsimaffinnilu nakuusernerit suaassutsimik pissuteqarnerannik paasinninermik tunngaveqarnera,
 - eqqugaasut, pinerluuteqartut, meeqqat taakkulu inoqaatigiinni avatangiisaanni pissutsit eqqarsaatigalugit peqataatitsilluni pulaffeqarnermik tunngaveqarneq,
 - toqqaannangitsumik eqqugaasunngortarnerup pinngitsoortinnissaanut siunnerfeqarneq,
 - nammineersinnaanngornissaannut aningaasaqarnikkullu kiffaanngissuseqarnissaannut arnat nakuuserfigineqarnermik eqqugaasut periarfissinnissaannut siunnerfeqarneq,
 - illersuinissamut ikiorfartuinissamullu neqeroorutit assigiinngitsut arlallit najukkami ataatsimi pisariaqartinneqartumik annertussuseqartumik inissinneqarnissaat,
 - inunnut sanngiinnerusunut atuuttunik immikkut pisariaqartitsinermik ukkatarinninneq, matumani meeqqat eqqugaasimasut, aamma inunnut taakkununga iliuseqarnerit neqeroorutigineqarnissaasa isumagineqarnissaat ilanngullugit.
- 4 Eqqugaasimasup politiinut nalunaarutiginninnissamik imaluunniit pinerluuteqarsimasumut ilisimannittut sassarnissaminut kajumissuseqarnera, ikiorsiinerit pillugit neqeroorummut apeqqutaatinneqassanngilaq.
- 5 Naalagaaffiit innuttaminnut pisussaaffii malillugit peqataasut pisussaaffisa malitsigisaannik nunaminni innuttaassuseqartut eqqugaasullu allat taamatut illersorneqarnissamik pisinnaatitaasut, siunnersorteqartitsinermik allatullu illersorneqarnermik tapersorneqarnermillu peqartinneqarnissaat pillugit pisariaqartinneqartunik iliuseqarnerit peqataasut aalajangersaavigissavaat.

Artikili 19 - Paasissutissiineq

Tapersorneqarnissamik neqeroorutit aamma inatsisitigut iliuutsit pigineqartut pillugit, oqaatsillu paasisinnaasaat atorlugit, eqqugaasut naammattunik piffissaagallartillugulu pinissaat qulakkeerniarlugu pisariaqartinneqartunik, inatsisiliornernik imaluunniit iliuutsinik allanik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 20 – Nalinginnaasumik tapersersuinissamik neqeroorutit

- 1 Nakuuserfigineqareernerup kingorna eqqugaasut peqqissartornissaminnut iluaqutaasussanik neqeroorfigineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut inatsisitigut allatigulluunniit iliuutsit pisariaqartinneqartut peqataasut aalajangersassavaat. Iliuutsit taamaattut pisariaqartinneqartillugu inatsisit pillugit psykologimilluunniit siunnersorneqarnermik, aningaasatigut ikiorneqarnermik aamma inissaqarnernermut, ilinniagaqarnermut, ilinniartinneqarnermut suliffeqarnissamullu tunngasunik imaqartinneqartariaqarput.
- 2 Eqqugaasut peqqinnissakkut ikiorneqarnissamut isumaginninnermilu neqeroorutinut ikiorserneqarnermullu periarfissaqarnissaat qulakkeerniarlugu, neqeroorutillu ikiorsiinerillu taakku naammattumik isumalluuteqartinneqarnerat, eqqugaasunillu ikiuisut sulianik suliarinnittut, taamaaliornissaminnut ilinniarsimasuunissaat, neqeroorutinullu tulluurtunut innersuussisarnissaat pillugit pisariaqartunik inatsisiliornernik imaluunniit allatigut

iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 21 – Inuttut ataatsimoorulluguluunniit naammagittaalliuuteqarnermi ikiorneqarneq

Inuttut ataatsimoorulluguluunniit naammagittaalliuuteqarnissamut nunap immikkoortuani nunanilu tamani suleriaatsit atuuttut pillugit paasissutissanik taakkunungalu periarfissanik eqqugaasut tigusaqarnissaannik peqataasut qulakkeerissapput. Taamatut naammagittaalliuuteqarnermut atatillugu eqqugaasunut paasinartumik ilisimatitsilluartumillu ikiorsiinissamut periarfissaqarnissaq peqataasut siuarsassavaat.

Artikili 22 - Immikkut ittumik tapersersorneqarnissamik neqeroorutit

- 1 Isumaqatigiisummi matumani ilaasunut nakuusernertut eqqugaasunut kikkunnulluunniit ingerlaannartumik sivikitsumik imaluunniit sivisuumik sivilissusilimmik ikorfartuinissamut neqeroorummik ikiorsiinissamut imaluunniit pissarsinissamut nunami tulluartumik agguarsimasuunissaannut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseeqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Arnanut nakuuserfigineqarsimasunut taakkulu meeraannut tamanut arnanut eqqarsaatigineqartunik immikkut tapersersuinissamut neqeroorutit peqataasut neqerooruteqassapput imaluunniit pissarsissapput.

Artikili 23- Qimarnguiit

Isumannaatsumik najugaqarnissaq aamma eqqugaasunut, ingammik arnanut meeqqanullu, angusassamik toraagaqarluni eqeersimaartumillu pisaariaqartinneqartumik ikiuunissamut, tulluartunik, tikikkuminartunik naammattunillu qimarnguinik pilersitsinissamut inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseeqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 24 – Oqarasuaat aqqutigalugu siunnersuineq

Nipangiussisussaaneq imaluunniit sianertut kinaassutsimik isertuussisut pissusissamisoortumik eqqarsaatigalugit, nakuusernertut isumaqatigiisummi matumani ilaasunut suogaluartunulluunniit tamanut tunngasunik siunnersuisinnaasunik, nuna tamakkerlugu akeqanngitsumik, ulloq unnuarluni inuttaqartumik oqarasuaatikkut siunnersuisarfimmik pilersitsinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseeqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 25 – Kinguaassiuutitigut nakuuserfigineqarnermik eqqugaasunut tapersersuineq

Kinguaassiuutitigut pinngitsaaliinermi imaluunniit kinguaassiuutitigut nakuusernertut eqqugaasunut innersuussiffiusunik tulluartumik naammattunik amerlassusilinnik tikikkuminartunik qimarnguinik pilersitsinissamut, aamma nakorsamit aamma inatsisinik ilisimatusarnermi misissuinerlut, kingunerlutsitsisunut ikorfartuinissamut siunnersuinissamullu periarfissaqarfiusunik, pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut aqquinernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 26 – Meeqqat ilisimanniittusimasut illersorneqarnerat tapersersorneqarnerallu

- 1 Nakuusernertut suogaluartunut tamanut isumaqatigiisummi matumani ilaasunik, ilisimanniittusimasunut, illersorneqarnissamik tapersersorneqarnissamillu neqeroorutit, pisariaqartinneqartumik meeqqat pisinnaatitaaffiinik pisariaqartitsinerannillu pissusissamisoortumik eqqarsaatiginninnissaasa qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartinneqartumik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseeqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

- 2 Nakuusernertut isumaqatigiissummi matumani ilaasunut suugaluartunulluniit ilisimannittut ukiuinut naapertuuttumik inuit akornanni misigissutsikkut inooqataanerullu misigitinneqarnerata kingunerisai pillugit meeqqamut siunnersuineq meeqqamullu pitsaanerusussat pillugit pissusissamisoorumik eqqarsaatiginnittut, artikili manna malillugu iliutsinut aalajangersarneqartunut ilaapput.

Artikili 27 - Nalunaarutiginninneq

Nakuusernertut isumaqatigiissummi matumani ilaasunut suugaluartunulluniit ilisimannittut imaluunniit taamatut iliuuseqartoqarnissaanut upperissallugu naammaginnartumik pissutissaqartunut, imaluunniit sulii nakuuseqqittoqarnissaanik ilimagineqarsinnaasunut, tamatuminnga suliniaqatigiiffinnut imaluunniit oqartussanut piginnaatitaasunut nalunaarutiginninnissaq kikkunnulluunniit kaammattuutigineqarnissaanut pisariaqartinneqartunik iliuuseqarnissamut peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 28 – Sulianik suliarinnittunit nalunaarutiginninneq

Pissutsini isumaqatigiissummi matumani ilaasunik sakkortuumik nakuusertoqarsimanera upperissallugu naammaginnartumik tunngavissaqarfiusuni aamma sakkortuumik sulii nakuuseqqittoqarnissaanik ilimanartuni, pissutsit tamatumunnga pissutissaqartitsippata, suliniaqatigiiffinnut imaluunniit oqartussanut piginnaatinneqartunut nalunaarutiginninnissaq sulisunut aalajangersimasumut nipangiussisussaaneq pillugu nunami inatsisini aalajangersakkani akornusiisoqannginnissaata qulakkeerneqarnissaanut peqataasut aalajangersaassapput.

Kapitel V – Inatsisini pisinnaatitaaffiit akisussaaffiillu nassuiarneqarnerat

Artikili 29 – Inuinnaat eqqartuussivinnut tunniussisarnerat aamma eqqartuussinermi eqqartuusseriaatsit

- 1 Pinerluuteqarsimasumut eqqartuussitigoortitsinissamut tulluurtunik sakkussanik eqqugaasut periarfissaqarnissaannut pisaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Naalagaaffiit innuttaminnut pisussaaffiini tunngaviumik tunngaviit malillugit, naalagaaffimmi oqartussaasunut, pisinnaatitaanermik iluanni pisariaqartinneqartunik pitsaaliuinerinik imaluunniit illersuisunik iliuuseqarnissamik naammassinnissimangitsunut, eqqugaasut eqqartuussisunut tunniussinissaminnut naleqquttunik inatsisitigut ikiorneqarnermik atuinissamik peqarnissaannut, pisaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 30 - Taarsiivigitinneq

- 1 Iliuutsimut pillaatissiissutaasinnaasumut suugaluartumulluunniit isumaqatigiissummi matumani ilaasunut pinerluuteqartumiit taarsiisoqarnissaanik eqqugaasut pisinnaatitaaffeqarneri qulakkeerniarlugit pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Taamatut ajoquserneqarneq allamiit matussuserneqanngippat, soorlu pinerluttumiit, sillimasiisarfimmiit imaluunniit naalagaaffimmit aningaasalersorneqartumit peqqinnissakkut isumaginninnikkullu ikiorsiissutiniit, inuit timikkut imaluunniit peqqinnissakkut sakkortuumik ajoquserneqarsimasut naalagaaffimmiit tulluurtumik

taarsiiffigineqassapput. Eqqugaasup isumannaatsuunissaa pissusissamisoortumik eqqarsaatigineqarpat, taarsigassarsitsissutaasut pinerluuteqarsimasumiit uterteqquneqarsinnaanerit pillugit peqataasut periarfissaqarnerannik tamanna arsaarinninngilaq.

- 3 Imm. 2 malillugu iliuuseqarnerit piffissap naammaginatup iluani taarsiissuteqartitsinissamik qulakkeerissapput.

Artikili 31 - Angajoqqaatut oqartussaataaneq, najortigiissinnaatitaaneq aamma isumannaatsuuneq

- 1 Meeqqanut naleqqiullugu angajoqqaat oqartussaassuseqarnerat najortigiissinnaatitaanermullu pinnaatitaaffik pillugit aalajangiisoqassatillugu isumaqatigiissummi matumani ilaasut nakuusernerit isiginiarneqarnissaasa qulakkeerneqarnissaanut pisaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Eqqugaasup imaluunniit meeqqat pinnaatitaaffiunat isumannaatsuunerinullu atatillugu najortigiissinnaatitaanermut pinnaatitaaffiup imaluunniit angajoqqaatut oqartussaanerup aarlerinartuunnginneranik qulakkeerisumik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 32 – Pinngitsaaliissummik aappariilersitsisarnerup inuinaat akornanni eqqartuussisutigoortitsinernerit kinguneri

Eqqugaasumut naammaginangitsumik aningaasatigut allaffissornikkulluunniit artukkiisoqartinnagu pinngitsaaliissummik aappariilersitsinerup atortussaajunnaarsinnissaanut, atorunnaarsinnissaanut imaluunniit kipitinnissaanut qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 33 - Tarnikkut nakuuserneq

Pinngitsaaliinerit siorasaarinerilluunniit atorneqarnerini inuup tarnikkut innarligassaanninneranik annertuumik piaaralugu ajoqusiinerup pillaatissiissutaasinnaaneranik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 34 - Aaqquussuusaasumik malersuineq (stalking)

Inummut allamut uteqqiattumik qunusaarinissamik siunertaqarluni pissusilersomerata pillaatissiissutaasinnaaneranik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 35 - Timikkut nakuuserneq

Inummut allamut timikkut siunertaqarluni nakuusernerit pillaatissiissutaasinnaaneranik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 36 - Kinguaassiuutitigut nakuuserneq, matumani pinngitsaaliineq ilanngullugu

- 1 Siunertaqarluni imatut iliuuseqarnerit pillaatissiissutaasinnaaneranik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut

aalajangersaassapput:

- a pineqartoq akuersiteqqaarnagu utsukkut, itiatigut imaluunniit qaniatigut, inuup timaanik timip ilaanit tigussaasumilluunniit kinguaassiuutitigut atornerluinertut pissuseqartumik pitarsineq,
 - b pineqartoq akuersiteqqaarnagu inummik allamik kinguaassiuutitigut atornerluinertut pissuseqartumik iliuuseqarneq,
 - c pineqartoq akuersiteqqaarnagu inummik allamik kinguaassiuutitigut pissuseqartumik inummut pingajuusumut iliuuseqarnera.
- 2 Akuersineq nammineq kajumissutsimik aalajangiinerussaaq aamma pineqartup killiligaanani piumassuseqarneranut ersiutaassalluni, pisumi aalajangersimasumi pisut aallaavigalugit nalilerneqartoq.
 - 3 Imm. 1-imi aalajangersakkat nunami inatsisit akuerineqartut malillugit siusinnerusukkut imaluunniit maannakut apparisatut imaluunniit inooqatit akuerineqartunut inunnt iliuuserineqartunut atuunnissaannut qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 37 – Pinngitsaalillugit apparilersitsisarneq

- 1 Inersimasup imaluunniit meeqqap apparilernissamut siunertaqarluni pinngitsaalineqarnera pillaatissiissutaasinnaanerata qulakkeerneqarnissaanut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Inersimasup imaluunniit meeqqap pinngitsaalillugu apparilernissaa siunertaralugu inersimasup imaluunniit meeqqap peqataasup imaluunniit naalagaaffiup nunataanut siunertaqarluni pileritsatsinnissaanut, taamaalillunilu pineqartup aalajangersimasumik najugarisaanik qimagutsinnissaa pillaatissiissutaasinnaanerata qulakkeernissaanut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 38 - Arnat utsuisa alittorneqartarnerat

Siunertaqarluni pissusilersornerit makku pillaatissiissutaasinnaaneritut qulakkeerininnissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput:

- a arnap utsuisa paavisa amersaasa qalliit ilorliilluunniit imaluunniit tamaasa imaluunniit arnap utsuini oqaasap peerneqarnerat, mersorneqarneqarneralluunniit,
- b imm. a-mi taaneqartuni iliuutsini imaluunniit taakku iliuuserineqarnerinut pissutissaqartitsilernermut arnat tunniutiinnarnissaannut pinngitsaaliinerit,
- c imm. a-mi allanneqartuni iliuutsini imaluunniit taakku iliuuserineqarnerinut pissutissaqartitsilernermut niviarsiaqqat tunniutiinnarnissaannut maleruutsitsineq imaluunniit pinngitsaaliineq.

Artikili 39 - Pinngitsaaliinikkut naartuersittarneq- aamma meerartaarsinnaajunnaarsitsisarneq

Siunertaqarluni iliuuserisat uku pillaatissiissutaasinnaaneritik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput:

- a arnamit siumoortumik, ilisimatinneqarluni akuersititseqqaarnani naartuersitsinneq,
- b arnamit siumoortumik paasissutissiisumillu akuersititseqqaarnani imaluunniit akuliunneq pillugu paasititseqqaarnani nalinginnaasumik arnap kinguaassiorsinnaanerani annaasaqarneraniq malitseqartussamik siunertaqartumik pilattaalluni akuliunneq.

Artikili 40 – Kinguaassiuutitigut kannguttaatsuliorfiginnineq

Inuup ataqqinassusaata innarlernissaanik siunertaqartumik imaluunniit malitseqartumik kissaatigineqanngitsumik oqaatsitigut, oqaasiunngitsigut imaluunniit timikkut pissusilersorluni kinguaassiuutitigut atornerluinertut eqqaanartunik sunilluunniit tamanik, matumani pingaartumik qunulersitsilluni, akeqersimaartumik, nikassaasumik, kanngunarsaasumik imaluunniit narruumminartumik avatangiiseqartitsineq ilanngullugit, pillaanermik pineqaatissiinissaq imaluunniit eqqartuussivikkut pineqaatissiinernik allanik kinguneqartitsinissaannut qulakkeerinninnissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 41 - Peqataaneq aamma misiliineq

- 1 Isumaqtigiisummi matumani artikilini 33-mi, 34-mi, 35-mi, 36-mi, 37-mi, 38-mi, litra a-mi aamma 39-mi ilaasut pillaatissiissutaasinnaasunik iliuseqarnermut siunertaqarluni peqataaneq pillaatissiissutaanissaasa qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Isumaqtigiisummi matumani artikilini 33-mi, 34-mi, 35-mi, 36-mi, 37-mi, 38-mi, litra a-mi aamma 39-mi ilaasut pillaatissiissutaasinnaasunik siunertaqarluni iliuseqarniarnerit pillaatissiissutaanissaannik qulakkeerinninnissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 42 – Pinerluuteqarnerup akuerineqarsinnaanngitsumik naapertuilluartuiliornertut isigineqarnera, matumani "ataqqisassuseq"-mik taaneqartartoq innersuussutigalugu pinerluutigineqartartut ilanngullugit

- 1 Isumaqtigiisummi matumani ilaasunik nakuusersimanerup kingorna pillaanermik suliani kulturimut, ileqquliuutinut, upperisarsiornermut, ilitseqqussanut imaluunniit "ataqqinassuseq"-mut innersuussilluni taamatut iliuseqarnernik naapertuilluartunngortitsinerit akuerineqarsinnaannginnerinut qulakkeerinnissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput. Tamanna ingammik eqqugaasup kulturikkut, upperisarsiornermut, inooqatigiinni ilitseqqussanut atasut malitassaannik imaluunniit tulluurtumik pissusilersornermut ileqquliussanik unioqutitsisimaneraanermit atuuppoq.
- 2 Imm. 1-imi iliutsinik taaneqartunik iliuseqaaqqullugu inuup meeqqamik kaammattuinerata pineqartup iliuserineqartumut pillaatissiissutaasinnaasumik akisussaanerata annikillisinneqannginnissaanut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 43 – Iliuutsit pillaatissiissutigineqarsinnaasutut inissiineq

Eqqugaasup pinerluuteqartullu akornanni pissutsit suut atuussimaneri apeqquataatinnagit, iliutsit isumaqtigiisummi matumani ilaasut pillaatissiissutaasinnaasut pillaatissiissutaasinnaasutut isigineqarput.

Artikili 44 – Inatsisitigut oqartussaaffik (pillaanermut oqartussaasut)

- 1 Isumaqatigiisummi matumani ilaasunik pillaatissiissutaasinnaasutut iliuuserisat iliuuserineqartut tamaasa pillugit pillaanermut oqartussaasutut taakku aalajangersarnissaannut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput:
 - a taakku suliassa qarfiini,
 - b taakku erfalasuannik erfalasoqartumi angallammi,
 - c taakku inatsisaat malillugit timmisartumi nalunaarsorneqarsimasumi,
 - d taakku naalagaaffimmi innuttaasua ilaannit, imaluunniit
 - e inummit taakku suliassa qarfiini aalajangersimasumik najugaqartumit.
- 2 Isumaqatigiisummi matumani ilaatinneqartumik pillaatissiissutaasinnaasumik iliuuseqarneq suugaluartorluunniit naalagaaffimmi innuttaasumut imaluunniit nammineq nunaminni aalajangersimasumik najugaqartumut iliuuserineqarpat, taakku pillaanermut oqartussaaffimmi aalajangersarneqarnissaannut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 3 Isumaqatigiisummi matumani artikilini 36-mi, 37-mi, 38-mi aamma 39-mi ilaasunik iliuuserisalik pillaatissiissutaasinnaasunik eqqartuussivikkut malersuinissaq siunertaralugu, iliuutsit iliuuserineqarfimminni pillaatissiissutaasinnaasutut isigineqarnerannik piomasagaammut pillaanermut oqartussaanermik pinngitsaaliisummik malinneqarnissaata pinnginnissaa qulakkeerniarlugu pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 4 Isumaqatigiisummi matumani artikilini 36-mi, 37-mi, 38-mi aamma 39-mi ilaasunik iliuuserisalik pillaatissiissutaasinnaasunik eqqartuussivikkut malersuinissaq siunertaralugu, imm. 1-imi imm. d aamma e eqqarsaatigalugit taakku pillaanermut oqartussaanerannut eqqartuussivitsigut malersuinerup eqqugaasup unnerluussineratigut imaluunniit naalagaaffiup iliuutsip pillaatissiissutaasinnaasup iliuuseqarfigineqarfiata nalunaarutiginninneratigut taamaallaat aallartissinnaanerata piomasagaatitaqannginnissaa qulakkeerniarlugu pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 5 Suliani pinerluuteqarsimasutut ilimagineqartoq taakku suliassa qarfigisaaniippat aamma naalagaaffimmi innuttaanini pissutiginnarlugu peqataasumut allamut tunniunneqarsinnaanngippat, isumaqatigiisummi matumani ilaasunik iliuuserisat pillaatissiissutaasinnaasut pillugit inatsisitigut oqartussaaffiup taakkununga aalajangerneqarnissaannut qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 6 Isumaqatigiisummi matumani ilaasumik pillaatissiissutaasinnaasunik iliuutsimut ilimagineqartunut peqataasoq ataasiinnaanngitsoq inatsisitigut oqartussaasutut imminut nalunaarutiginninnerani, pissusissamisoortumik annertussusilimmik isumasioqatigiinnikkut eqqartuussivikkut malersuinermi kikkut pillaanissamut inatsisitigut oqartussaaffeqarnissaat naleqqunnerpaassanersoq, peqataasut suliame ilaasut aalajangissavaat.
- 7 Naalagaaffiit innuttaminnut pisussaaffiini nalinginnaasumik aalajangersakkat inatsisitigut inissisimani ajornerulersillugit, isumaqatigiisummi matumani pillaanermut oqartussaaffimmit, peqataasumit nunaminni inatsisit malillugit suliarineqarsimasumit, ilaatitaannginneq pissanngilaq.

Artikili 45 – Iliuusereriikkamut kinguneqartitsineq aamma pineqaatissiineq

- 1 Iliuserisat pillaatissiissutaasinnaasut isumaqatigiissummi matumani ilaasut iliuuserisamut pillaaassutaasinnaasumut naammaginantumik naleqquttumik kinguneqarluartumik pineqaatissiiffiussasut, anusinnguutaasinnaasutut sunniuteqassasut, aamma iliuuserisap sakkortussutaanik eqqarsaatigittunik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput. Pineqaatissiinernut taakkununga ilaapput tulluurtumik annertussuseqartumik nammineersinnaajunnaarsitaaneq, tunniussinermik kinguneqarsinnaasoq.
- 2 Pinerluuteqarsimasunut naleqqiullugu allanik pineqaatissiinernik peqataasut akuersisinnaapput, soorlu:
 - inunnik eqqartuussaasimasumik nakkutiginninneq imaluunniit nakkutilliineq,
 - angajoqqaatut pisinnaatitaaffinnik atorunnaarsitsineq, tamanna meeqqap pisariaqartitaanik qulakkeerinissamut periarfissatuaappat, matumani taamaattoqassappat eqqugaasup isumannaatsuutinnissaata isiginiarneqarnissaa ilanngullugu.

Artikili 46 – Pissutsit sukannererusumik kinguneqartitsissutaasartut

Pissutsit tulliuuttuni taaneqartut, iliutsip pillaatissiissutaasup iluaneeriingippata, nunagisami inatsisini aalajangersakkanut attuumassutilinnut naleqquttunut, iliutsinut pillaatissiissutaasinnaasunut isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartunut, pissutsit sukannererusumik kinguneqartitsissutaasut isiginiarneqarsinnaanerisa qulakkeernissaannut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput:

- a iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq, inummut, nunami inatsisit malillugit siusinnerusukkut imaluunniit maannakkut aappanut imaluunniit inooqataanut, ilaqutaanut, eqqugaasup najugaqatigisaanut akuerineqartunut imaluunniit inummut oqartussaaffimminik atornerluisimasumut iliuuserineqarpat,
- b iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq, imaluunniit iliuuserisanut pillaatissiissutaasinnaasunut atassuteqartut arlaleriarlutik uteqattaarlugit iliuuserineqarsimappata,
- c iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq immikkut pissutsit pissutigalugit inummut sanngiitsumut iliuuserineqarsimappat,
- d iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq meeqqamut iliuuserineqarsimappat imaluunniit meeqqamit isigineqarsimappat,
- e iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq inunnit marlunnit amerlanerusunilluunniit ataatsimoorlutik iliuuserineqarsimappat,
- f iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq ingasaassilluni nakuusernermut malittaasimappat imaluunniit tassunga ilaatinneqarsimappat,
- g iliuuserisaq pillaatissiissutaasinnaasoq sakku atorlugu imaluunniit atornerluisissaanik siorasaarutigalugu iliuuserineqarsimappat,
- h eqqugaasoq iliuuserisap pillaatissiissutaasinnaasup malitsigisaanik timikkut tarnikkulluunniit innarlerneqarsimappat,

- i pinerluuteqartoq iliuuserisanut pillaatissiissutaasinnaasut taamaaqataannik siusinnerusukkut eqqartuussaasimappat.

Artikili 47 – Eqqartuussutit peqataasumit allamit eqqartuussutigineqartut

Isumaqatigiissummi matumani ilaasunut iliuutsinut pillaaassutaasinnaasunut tunngasumik peqataasup allap inaarutaasumik eqqartuussutaanik eqqarsaatiginnittumik pillaanermik aalajangersaanissap ajornarunnaarsinnissaanik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 48 – Pinngitsuugassaannngitsumik aaqqiagiinnginnerup allatut aaqqinneqarnissaanut peqataanissamut eqqartuunneqarnissamulluunniit inerteqquteqarneq

- 1 Isumaqatigiissummi matumani ilaasunut nakuusernernut suugaluartunulluunniit atatillugu pinngitsoorani allatut akerleriinnernik aaqqiinerit, matumani isumaqatigiisitsiniarnerit naapititsiniaanerillu ilanngullugit, inerteqqutaalernissaannut qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Akiliisitaasussanngortitaanermi pinerluuteqarsimasup eqqugaasumut aningaasaqarnikkut pisussaaffilerneqarsinnaanerani pisinnaasaa pillugu pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Kapitali VI – Pinerluttoqarsimaneranik paasiniaaneq, eqqartuussivimmuut tunniussineq, eqqartuussisarneq aamma illersorneqarnissaq pillugu iliuutsit

Artikili 49 - Nalinginnaasumik pisussaaffiit

- 1 Isumaqatigiissummi matumani ilaasunut nakuusernernut suugaluartunulluunniit tamanut tunngasumik misissuinerit eqqartuussivitsigullu suleriaatsit pissutissaqanngitsumik kinguarsarneqaratik aamma pillaanarluni suliani pisuni tamani, eqqugaasup pisinnaatitaaffiini eqqarsaatiginnittumik naammassinninnissamik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Inuit pisinnaatitaaffiini tunngaviit pingaarutillit malillugit aamma suaassutsimik pissuteqartumik nakuusernerup paasineqarnera aallaavigalugu, isumaqatigiissummi matumani ilaasunik iliuutsinik pillaatissiissutaasinnaasunik kinguneqarluartunik misissuinerit eqqartuussivikkullu malersuinerit pilersinneqarnissaannik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 50 - Erngerluni qisuariaateqarneq, pitsaaliuineq aamma illersuineq

- 1 Eqqugaasup naammattumik ingerlaannartumillu illersornissaanik neqeroorfigineratigut isumaqatigiissummi matumani ilaasunut nakuusernernut suugaluartunulluunniit tamanut oqartussat inatsisitit atortuutinneqarnissaannut oqartussat akisussaasut ingerlaannartumik tulluurtumillu qisuariartarnissaannik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Isumaqatigiissummi matumani ilaasunut nakuusernernut suugaluartunulluunniit tamanut pitsaaliuinerimut illersuinerimullu atatillugu, matumani pitsaaliuilluni suliniutinik ingerlanneqartunik atuineq aamma uppersaatini katersineq ilanngullugit, inatsisitit atortuutinneqarnissaannut oqartussat akisussaasut ingerlaannartumik tulluurtumillu qisuariartarnissaannik qulakkeerininnissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit

allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 51 – Aarlerinaatip nalilerneqarnera aarlerinaatillu aqunneqarnera

- 1 Aarlerinartup isumaginnissaa, pisariaqassappallu ataqatigiissarneqartumik isumannaallisaanerup ikorfartuinerullu isumaginissaat siunertaralugu toqusoqarsinaanerani, pissutsit ilungersunartuunerinik uteqqiattumillu nakuusertoqarsinnaanerani oqartussat attuumassuteqartut tamarmik nalilersuinissaannik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Imm. 1-imi eqqaaneqartumi misissuinerit ingerlanerini tamani aamma illersuiniarluni iliuuseqarnerit tamaasa atorineqarnerini pissusissamisoortumik annertussuseqartumik nakuuserlutik pinerluuteqartut isumaqatigiisummi matumani ilaasut sakkumik peqarnissaat imaluunniit periarfissaqarnissaasa sillimaffigineqarnissaasa qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 52 - Erngerluni peersinneqarneq

Sakkortuumik navianartorsiorfiusumik angerlarsimaffinni nakuusernarmik pinerlussimasup piffissami naammattumik sivissusilimmi eqqugaasup imaluunniit inuup atugarliortitaasup najugaqarfianiit peersinnissaanut aamma pinerlussimasoq eqqugaasumik imaluunniit inuup atugarliortitaasup inaanut isersinnaaneranut imaluunniit eqqugaasumut imaluunniit inummut atugarliortitaasumut atassuteqarnissaata inerteqqutiginnissaanut oqartussat piginnaatitaatanissaasa qulakkeernissaanut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput. Artikili manna malillugu iliuutsit aalajangerneqartut annerusumik eqqugaasut imaluunniit inuit atugarliortitaasut isumannaatsuunissaannik ukkatarinnissapput.

Artikili 53 – Qanilleqqusinnginneq illersugaanissarlunniit pillugit aalajangiinerit

- 1 Isumaqatigiisummi matumani ilaasunut nakuusernertut suugaluartunullunniit tamanut eqqugaasunut qanilleqqusinnginnissap imaluunniit illersugaanissap pissarsiarineqarsinnaanera pillugu naleqquttumik aalajangiinissap qulakkeerneqarnissaanut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Qanilleqqusinnginneq pillugu imaluunniit illersugaanissamut aalajangiinerit imm. 1-imi eqqaaneqartut qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput:
 - erninnaartumik aalajangiiffigineqarsinnaassapput aamma eqqugaasoq naammaginngitsumik aningaasaqarnikkut allaffissornikkullunniit artukkissanatik,
 - piffissamut aalajangersimasumut imaluunniit taakku allangortinnissaanut imaluunniit atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut aalajangiisoqassaaq,
 - pisariaqassappat *ex parte* (kalerriisoqaaqqaarnani) ingerlaannartumillu sunniuteqartumik aalajangiisoqassalluni,
 - eqqartuussivikkut iliuuseqarnerit allat apeqqutaatinnagit imaluunniit tassunga tapiliussatut pissarsiarineqarsinnaalluni,
 - eqqartuussivikkut iliuuseqarnerit kingornatigut ilanngunneqarsinnaanera akuerineqassalluni.

- 3 Imm. 1 malillugu qanilleqqusinnginnermut imaluunniit illersorneqarnissaq pillugit aalajangiinernik unioqqutitsinerit kinguneqarluartunik pillaanikkut allatigulluunniit eqqartuussivikkut pineqaatissiinernik kinguneqartussat unioqqutitsinermut naammaginatutikum naapertuunnerat aamma anusinguutaasumik sunnuteqarnerinik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 54 – Pinerluttoqarsimaneranik misissueqqissaarneq uppernarsaanerlu

Eqqugaasup kinguaassiutinut tunngasunik oqaluttuassartaanut pissusianullu tunngasut uppernarsaanermit atortut, tamanna naleqquppat pisariaqarpallu, eqqartuussivimmi inuinaat saqitsaanerannut atatillugu imaluunniit pillaassutaasinnaasumik suliani taamaallaat ilaatinneqarsinnaanerinik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 55 - Eqqartuussisutigoortitsineq *ex parte* (kalerreeqqaarani) aamma *ex officio* (nammineq suliniutiginninneq tunngavigalugu)

- 1 Inatsisinik unioqqutitsineq pineqartup nunaani tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit pisimatillugu, isumaqatigiisummi matumani artikili 35-mi, 36-mi, 37-mi, 38-mi aamma 39-mi ilaasunik iliuutsinik pillaatissiissutaasinnaasunik misissuineq imaluunniit eqqartuussivikkut malersuineq, taamaallaat unnerluussinermik eqqugaasumit saqqummiunneqartumik imaluunniit naammagittaalliuuteqarnermik tunngaveqassanngitsoq, eqqugaasorlu oqaaserisaminik utertitsisimagaluarpat imaluunniit naammagittaalliumminik utertitsisimagaluarpat eqqartuussivikkut malersuineq ingerlaannarsinnaasoq peqataasut qulakkeerpat.
- 2 Nunami inatsisini aalajangersakkat malillugit eqqugaasumiit noqqaasoqarneratigut, naalagaaffimmi aamma naalagaaffimmut atassuteqanngitsut suliniaqatigiiffiit inuillu nakuuserfigineqartunut siunnersuisut ilitsersuisullu isumaqatigiisummi matumani ilaasunut iliuutsinut pillaassutaasinnaasunut tunngasunik misissuinerup aamma pillaanissamut suliap nalaani taakkununga ikiuussinnaaneranik aamma/imaluunniit ikorfartuisinnaanerannik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 56 - Illersuinissamut iliuutsit

- 1 Eqqugaasup pisinnaatitaaffiisa soqutigisaasalu, matumani taakku ilisimannittutut immikkut pisariaqartitaat ilanngullugit, misissuinermit piffissaq tamakkerlugu aamma pillaanermik suliap ingerlanerani, isumagineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaannut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput, pingaartumik makku pillugit:
 - a taakkununga kiisalu taakku ilaqutaannut aamma ilisimannittuinut qunusiarinninnermut, akiniaanermit uteqqiattumillu eqqugaasunngortinneqartarnermut illersuisoqartitsinissaq,
 - b pingaarnertut suliani eqqugaasut taakkulu ilaqutaasa navianartorsiortinneqarneranni, pinerlussimasoq qimaasimappat imaluunniit utaqqiisaagallartumik iperagaasimappat imaluunniit utaqqiisaasumik inaarutaasumilluunniit iperagaasimappat, eqqugaasut nalunaarfigineqarnissaannik qulakkeerininneq
 - c nunami inatsisini aalajangersakkat malillugit taakkununga atorneqarsinnaasut pisinnaatitaaffiit neqeroorutillu pillugit, aamma naammagittaalliuutaat qanoq

malersorneqarnersoq, naammagittaalliut qanoq imaqarnersoq, misissuineq imaluunniit eqqartuussivimmi suliaq qanoq ingerlanersaq taakkulu nammineq inissisimanagerat, kiisalu suliap inerneqarnera pillugu ilisimatitsivigineqarnerat,

- d nunami eqqartuussisarnermik inatsit malillugu eqqugaasut tusaaneqarnissaat, uppersaatinik saqqummiussinissaat aamma isumaannik pissarsinissaq, pisariaqartitaannik ernumassutaannillu saqqummiussinissaq, toqqaannartumik imaluunniit akunnermuliuttoq aqqutigalugu, suliarineqarnissaallu,
- e eqqugaasunut tulluurtumik ikorfartuisoqarnissaa, taamaalilluni taakku pisinnaatitaaffii soqutigisaallu pissusissamisoortumik isumagineqarlutillu isiginiarneqassammata,
- f eqqugaasup inuttut inuunerata tusaamaneqarneratalu illersorneqarnissaanut iliuuseqarfigineqarnissaanik qulakkeerinnineq,
- g eqqugaasut pinerluuteqarsimasullu eqqartuussivimmi aamma inatsit atortinneqarnerannut oqartussat iniitaanni atassuteqarnerat sapinngisamik pinngitsoortinneqassasoq,
- h suliani eqqugaasut peqataasutut peqataaneranni imaluunniit ilisimannittutut oqaaseqarneranni eqqugaasunut attaviitsumik piginnaasaqarluartunillu oqalutseqartitsineq,
- i nunami inatsisit malillugit inimi eqqartuussivimmi inuttut najuutinnikkaluarlutik, imaluunniit pinerlussimasutut ilimagineqartoq najuutsinnagu ilisimannittutut oqaaseqarsinnaanerup pisinnaatinneqarnera, ingammik tamanna ajornartinnagu tulluurtumik atassuteqarnermi atortorissaarutit iluatigalugit.

- 2 Meeraq arnanut nakuusernermut aamma angerlarsimaffinni nakuusernermut eqqugaasooq imaluunniit ilisimannittoq, meeqqamut pitsaanagerusut eqqarsaatigalugit immikkut illersorneqarnissaannik pissusissamisoortumik annertussuseqartumik neqeroorteqarfigineqarnissaa.

Artikili 57 - Inatsisitigut siunnersorneqarneq

Eqqugaasut inatsisilerinikkut ikiorserneqarnerat aamma nunami inatsisit atuuttut malillugit piumasaqaatit malillugit akeqanngitsumik inatsisitigut siunnersorneqarneq peqataasunit qulakkeerneqassaaq.

Artikili 58 – Suliat pisoqalisoorinnaanerit

Isumaqatigiisummi matumani artikili 36-mi, 37-mi, 38-mi aamma 39-mi ilaasunik iliuutsinut pillaatissiisutaasinnaasunut tunngasunik eqqartuussivimmi suliaannagortitsinermi, pisoqalisoorneq pillugu inatsimmi naammattumik sivilissuseqartumik aamma iliuuttip pillaatissiisutaasinnaasup pineqartup sakkortussusia malillugu tulluarsarneqartumik piffissaliussamik aalajangersaasoqassaaq, taamaalilluni eqqugaasooq nammineerluni aalajangersinnaanermit ukiorititaasunik ukioqalpat eqqartuussivimmi malersuineq eqeersimaartumik aallartissinnaaneramik qulakkeerinissamut pisariaqartumik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnermik peqataasut aalajangersaassapput.

Kapitali VII – Nunasiartornerit- nunagisarlu qimallugu nunanut allanut nunasiartornerit aamma nunamit angerlarsimaffigisamit malersugaanermi naalagaaffimmit illersugaaneq

Artikili 59 - Najugaqarnermi inissisimaffik

- 1 Nunami inatsisit malillugit eqqugaasut najugaqarnermi inissisimanagerat aapparisaq

imaluunniit inooqatip inissisimaneranik aalajangiiffigineqartut, aappariinnerup imaluunniit inooqatigiinnerup atorunnaarsinnerani aamma immikkorluinnaq pisoqarnerani qinnuteqartoqarneratigut, aappariinnerup imaluunniit inooqatigiinnerup sivissusaa apeqqutaatinnagu, immikkut najugaqarnissamut akuersisoqarnissaanik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput. Nammineersinnaasutut najugaqarnissamut akuersissummik tunineqarnissamut sivissusianillu piunasaqaatit nunami inatsisinik malinnissapput.

- 2 Nunami inatsisit malillugit aapparisaq imaluunniit inooqatip inissisimaneranik aalajangiiffigineqartut najugaqarneranni inissisimanermut tunngasuni anisitaanissaq pillugu suliap aallartinneqartup atorunnaarsinnissaanut eqqugaasut periarfissaqarnerannik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut aaqqiinernik peqataasut aalajangersaassapput, taamaalilluni nammineerlutik najugaqarnissamut akuersissummik qinnuteqarnissaminnut periarfissaqalissammata.
- 3 Pisumi tulliuuttuni marluusuni imaluunniit ataatsikkoortillugit marlunni eqqugaasunut sivitsuinissamik periarfissaqartumik peqataasut najugaqarnissamut akuersissummik tunniussissapput:
 - a inuttut atugaqarnerat pissutigalugu taakku najugaqarnissaat pisariaqartutut oqartussanit piginnaatitaasunit isigineqarpat,
 - b misissuinerup imaluunniit pillaanissamut suliap nalaani oqartussanik piginnaatitaasunik suleqatiginninnerat eqqarsaatigalugu taakku najugaqarnerat pisariaqartutut oqartussanit piginnaatitaasunit isigineqarpat.
- 4 Pinngitsaaliinikkut aappariilernermit eqqugaasut, aappariilernissaq siunertaralugu nunamut allamut eqqunneqarsimasut taamaattumillu nunami aalajangersimasumi najugaqarfimminni najugaqartutut inissisimaffimminnik annaasaqarsimasut, taamatut inissisimanerminnik pissarsiareqqinnissaanut qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Artikili 60 - Suaassuseq tunngavigalugu nunamut qimaasutut isernissamik qinnuteqaatit

- 1 Suaassuseq pissutigalugu arnanut nakuuserneq qimaasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu isumaqatigiisummi 1951-imeersumi artikili 1, A (2) malillugu malersuinerut iluseqartutut aamma ingasattumik ajoqusuinerut, ilassutitut/allamilluunniit taarsiutitut kinguneqartup akuersissutigineqarsinnaanerata qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Isumaqatigiisummi eqqaaneqartut tunngaviit taaneqartut ataasiakkaat tamarmik suaassutsit akornanni assigiinnginnerit eqqarsaatigalugit paasineqarnissaat, aamma qinnuteqartoq, tunngavik ataaseq arlallilluunniit pissutigalugit malersorneqarnermik aarlerinera aalajangerneqarpat, atortut attuumassuteqartut atuuttut malillugit qimaasutut inissisimalertinneqarnissaa peqataasut qulakkiissagaat.
- 3 Suaassutsit akornanni assigiinnginnernik eqqarsaatiginnittunik qimaasutut qinnuteqartunut tigusinissamut suleriaatsinik ikorfartuinissamullu neqeroorutininik ineriartortitsinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput, aamma najoqqutassanut qimaasullu pillugit suleriaatsinut tamanna atuuppoq, matumani qimaasutut inissisimanermut aamma nunat tamat illersuinissaat pillugu qinnuteqaatinut tunngasunik aalajangiinerit ilanngullugit.

Artikili 61 – Non-refoulement (utertinneqarnissamut inerteqquteqarneq)

- 1 Naalagaaffiit innuttaasunut pisussaaffiini pisussaaffiit atuuttut malillugit utertinneqarnissamut inerteqqussut pillugu tunngaviup eqqortinneqarnissaanut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 2 Arnat nakuuserfigineqarsimasut illersorneqarnissamik pisariaqartitsisut, inissisimaneq imaluunniit najugaq apeqqutaatinnagu, nunamut inuunerannik navianartorsiortitsisumut imaluunniit naalliutsitaasinnaaffimmut imaluunniit inummut naleqqutinngitsumik imaluunniit nikanarsaasumik pineqarfigisinnaasaannut pillagaasinnaanerannullu qanorluunniit utertinneqanninnissaannik qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.

Kapitali VIII - Nunat tamat akornanni suleqatigiinneq

Artikili 62 - Nalinginnaasumik tunngaviit

- 1 Isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkat malillugit aamma saqitsaannermi pillaasarnermilu suliani aamma aaqqissuussinerni assigiiaartumik illugiimmillu inatsisinik nunamilu inatsisinik tunngaveqartunik, nunani tamani nunarsuullu immikkoortuini atortut naleqquttut atorlugit sapinngisamik akunnerminni, makku siunertaralugit peqataasut suleqatigiissapput:
 - a isumaqatigiissummi matumani ilaasunik nakuusernernik tamanik pitsaaliuineq, akiuineq eqqartuussivitsigullu malersuineq pillugit,
 - b eqqugaasunik illersuineq ikiuinerlu pillugit,
 - c isumaqatigiissummi matumani ilaasuni iliuutsinik pillaatissiissutaasinnaasunik misissuineq eqqartuussivitsigullu malersuineq pillugit,
 - d peqataasut eqqartuussisarnermi oqartuussaasut innuttaasut saqitsaannerannit- aamma pillaanermi sulianit eqqartuussutit naleqquttut atortinneqarnissaat pillugit, matumani illersorneqarnissaq pillugu aalajangiinerit ilanngullugit.
- 2 Iliuutsinut pillaatissiissutaasinnaasunut isumaqatigiissummi matumani ilaasunut eqqugaasut, aamma najugaqarfigisaannit allaanerusumi peqataasup allap nunaani pinerlineqartut, naalagaaffiup najugaqarfiusup oqartussaannut piginnaatitaasunut naammagittaalliuuteqarsinnaaneriniq qulakkeerinissamut pisariaqartunik inatsisitigut imaluunniit allatigut iliuuseqarnernik peqataasut aalajangersaassapput.
- 3 Suliani pillaatissiissutaasussani, tunniussinerni imaluunniit inuinnaat saqitsaassutaannik- imaluunniit pillatissiinermik eqqartuussinerni, isumaqatigiissummi matumani peqataasumit eqqartuussutigineqartuni, peqataasumit illugiilluni inatsisitigut siunnersorneqarnissap isumaqatigiissummik tunngaveqarnissaa piumasqaataataatillugu, taamaattumik inatsisitigut suleqatigiinnissamik peqataasumit isumaqatigiissummik taamaattumik atsiugaqarsimannngitsumit noqqaassummik peqataasoq tigusippat, isumaqatigiissut manna pillaatissiissutaasussamik, tunniussinerni imaluunniit inuinnaat saqitsaassutaat pillugit eqqartuussutini, pillaatissiissutaasinnaasunik iliuuseqarnernut isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartut pillugit peqataasumit eqqartuussutigineqartut pillugit, peqataasumit illugiilluni inatsisitigut siunnersuisoqartitsinissamut isumaqatigiissut manna inatsisitigut tunngaviusinnaavoq.
- 4 Isumaqatigiissummut ilaanngitsunut nunanut pingajuusunut ineriartortitsinermut ikiuinissani arnanut nakuusernerit angerlarsimaffinnilu nakuusernerit pitsaaliornissai akiornissaalu pissusissamisut annertussuseqartumik ilanngutinnissaat peqataasut anguniassavaat, ilaatigut artikili 18, imm. 5 malillugu eqqugaasunik illersuinerup

oqinnerulernissaa siunertaralugu nunanut pingajuusunut illugiilluni nunat akornanni aamma nunat arlallit akornanni isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqarneranni.

Artikili 63 - Inuit navianartorsiortut pillugit iliuseqarnerit

Peqataasup allap suliaasaqarfiani inuup nakuusernernik, isumaqatigiissummi matumani artikilini 36-mi, 37-mi, 38-mi aamma 39-mi innersuussutigineqartunik navianartorsiortinneqarsinnaanera naleqquttumik ilimagissallugu pissutissaqartillugu, peqataasooq paasissutissanik taamaattunik peqartoq, illersuinissamut iliuseqarnissanik naleqquttunik aalajangiisoqarnissaa siunertaralugu, erngerluni peqataasumut allamut paasissutissanik taakkuninnga tunniussinissaa innersuussutigineqarpoq. Tamanna naleqqutissappat paasissutissat taakku inummut pineqartumut illersuinissamut iliuserisat aalajangerneqareersimasut pillugit sukumiisumik nassuiaammik imaqartariaqarput.

Artikili 64 - Paasissutissat

- 1 Kapitali taanna malillugu iliuserisap pilersinneqartup inaarutaasumik inernera pillugu ingerlaannartumik peqataasumut noqqaassuteqartumut peqataasooq noqqaaffigineqartoq ilisimatitsissaaq. Taamaaqataanik pissutsit iliuserisap kissaatigineqartup naammassineqarsinnaanninneranik imaluunniit qularnanngitsumik naammassinissaata annertuumik kinguarsarneqarneranik kinguneqarsinnaasut pillugit, peqataasooq noqqaaffigineqartoq peqataasumut noqqaassuteqartumut ilisimatitsissaaq.
- 2 Peqataasup allap iliuitsinik pillaatissiissutaasinnaasunik, isumaqatigiissummi matumani ilaatinneqartunik, pitsaaliuineranut imaluunniit pinerluuteqarsimanermik misissuinerup aallartinneqarneranut imaluunniit iliuitsit pillaatissiissutaasinnaasut taamaattut eqqartuussisutigoortinnissaannut, imaluunniit peqataasup pineqartup kapitali manna malillugu suleqatigiinnissamik noqqaassuteqarneranik kinguneqarsinnaasut pillugit, paasissutissanik taamaattunik saqqummiussinissaq peqataasumut tiguisissamut iluaqutaassasoq peqataasooq isumaqarpat, peqataasooq nunamini inatsisiliormerit iluanni aamma siuliani noqqaassummik peqqaarnani paasissutissanik, namminneq pinerluttoqarsimanermik misissuinerminni saqqummersimasunik, tunniussisinnaavoq.
- 3 Tamanna tulluartutut isigineqarpat imaluunniit paasissutissat inuunaat saqitsaassutaat pillugit imaluunniit suliani pillaatissiissutaasinnaasuni naleqquttuni paasissutissat ilanngunneqartussatut isigineqarpata, imm. 2 malillugu peqataasup paasissutissanik tigusaqartup eqqartuussivikkoortitsinissap aallartinnissaa siunertaralugu paasissutissat taakku oqartussanut piginnaatitaasunut nassutissavai.

Artikili 65 - Paasissutissat illersorneqarnerat

Inuit ataasiakkaat illersorneqarnissaat pillugu isumaqatigiissut malillugu, inuk pillugu paasissutissat toqqortarineqassapput aamma inuk pillugu paasissutissanik elektroniskimik suliarinninnermut atatillugu peqataasunit pisussaaffiit malinneqartussat malillugit atorneqassallutik (ETS nr. 108).

Kapitali IX – Nakkutiginninnerup qanoq ingerlanissaa

Artikili 66 - Arnanut nakuuserarneq aamma angerlarsimaffinni nakuuserneq akiorniarlugit suliniutinut paasisimasalittut suleqatigiissit

- 1 Arnanut nakuusernernut angerlarsimaffinnilu nakuusernernut suliniutit pillugit immikkut paasisimasallit (kingorna "GREVIO"-mik taaneqartut) isumaqatigiissummik matuminnga peqataasut atortuulersitsinerannik nakkutilliissapput.

- 2 Suiaassutsikkut nunamilu suminngaanneernerit oqimaaqatigiinnissaat oqartussaasoqarfinnillu assigiinngitsunit immikkut paasisimasaqarnissap anguneqarnissaa eqqarsaatigalugu toqqarneqartunik, GREVIO ikinnerpaamik qulinik amerlanerpaanillu 15-inik ilaasortaqaassaaq. Piukkussanit peqataasunit toqqarneqartunit, Isumaqaatigiissusiortut Ataatsimiititaliaanit ilaatortat toqqarneqassapput, aamma ukiut sisamakkaarlugit tooqarneqassallutik, qinerneqaqqinnissallu ataasiarluni pinissaa periarfissaatinneqarpoq. Ilaasortat naalagaaffinni isumaqaatigiissummut peqataasuni innuttaassapput.
- 3 Isumaqaatigiissutip atuutilerneraniit ukiup ataatsip uluani ilaasortanik qulinik aallarniutaasumik qinersineq ingerlanneqassaaq. Atortussanngortitsisut imaluunniit akuersissuteqarqartut 25-nngorneranni ilaasortassat sulit tallimat qinerneqartassapput.
- 4 GREVIO'mi ilaasortat aalajangiinermi tunngaviit uku aallaavigalugit qinerneqassapput:
 - a inuit annertuumik ileqqorissaartuusut, inuit pisinnaatitaaffii, suaiaassutsit akornanni naligiissitaaneq, arnanut nakuuserneq angerlarsimaffinnilu nakuuserne pillugit piginnaasaqartut imaluunniit eqqugaasunik ikiuinermik illersuinermilluunniit, imaluunniit isumaqaatigiissummi matumani suliaasaqarfiit ilaasut iluini suliatigut piginnaasaqarnermut takutitsisimasutut akuerineqarsimasutut, akornannit isertuunngitsumik suleriaaseqarneq malillugu ilaasortat toqqarneqassapput,
 - b GREVIO naalagaaffinnit ataasiakkaanit tamanit ataasiinnarmik ilaasortaqaarsinnaavoq,
 - c Eqqartuussiveqarnernit pingaarnernit sinniisuutitaasariaqarput,
 - d arnanut nakuusernermut aamma angerlarsimaffinni nakuusernermut suliaasaqarfiit iluannit ingerlataqartunit oqartussaniillu sinniisuusariaqarput,
 - e inuinnartut pissuseqarnertik suliaminnillu isumaginninnerminni allanut attuumassuteqartuunnginnertik kinaassusersiortuunnginnertillu aamma pisussaaffimminnik sunniuteqarluartumik atuussinnaanertik pissutigalugu toqqarneqassapput.
- 5 Isumaqaatigiissutip matuma atulersinneraniit qaammatit arfinillit iluanni isumasiuereernikkut aamma peqataasuniit akerliusoqanngitsumik akuersissummik pissarsereernikkut GREVIO-p ilaasortaanik toqqaanermi suleriaaseq Europarådimi Ministerkomitémit aalajangersarneqassaaq.
- 6 GREVIO'p suleriaasissani nammineq aalajangersassavaa.
- 7 Artikili 68, imm. 9 aamma 14 malillugit GREVIO'mi ilaasortat aamma aallartitaniit ilaasortat allat nunanut tikeraartartut, isumaqaatigiissummi matumani ilanngussami allanneqartunik immikkut pisinnaatitaaffeqarlutillu unnerluutigineqarsinnaanngillat.

Artikili 67 – Isumaqaatigiissusiortunit ataatsimiititaliaq

- 1 Isumaqaatigiissusiortunit ataatsimiititaliaq isumaqaatigiissummi matumani peqataasut sinniisuinit katitigaassaaq.
- 2 Isumaqaatigiissusiortunit ataatsimiititaliaq Europarådimi atorfillit qullersaanit aggersarneqassaaq. Ataatsimiinneq siulleq isumaqaatigiissutip matuma ullormi atulersinneraniit ukiup ataatsip iluani ingerlanneqassaaq, tassanilu siunertaavoq GREVIO-mi ilaasortassanik toqqaanissaaq. Tamatuma kingorna peqataasut pingajorarterutaannit, Isumaqaatigiissusiortunit ataatsimiititaliaq siulittaasuanit imaluunniit atorfillit qullersaanit noqqaassuteqarneranit ataatsimiititaliaq ataatsimiissaaq.

- 3 Isumaqatigiissusiortunit ataatsimiititaliap suleriaatsini nammineq akuersissutigissavaa.

Artikili 68 - Ingerlatseriaaseq

- 1 Apeqqutit akissutaannut immersuiffissaq GREVIO-mit suliarineqartoq tunngavigalugu isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkat atortuulersinneqarneranut inatsisitigut allatigullu iliuutsit pillugit peqataasut nalunaarusiussapput. Nalunaarusiaq GREVIO-mi suliarisassanngorlugu Europarådimi atorfillit qullersaanit nassiunneqassaaq.
- 2 Imm. 1 malillugu nalunaarusiaq nassiunneqartoq peqataasumit pineqartumit sinniisut suleqatigalugit GREVIO-mi suliarineqassaaq.
- 3 Tulliusunik nalilersuiartorluni tikeraartarnissat agguarneqassapput, taakkulu sivisussusissaat GREVIO-mit aalajangiiffineqassaaq. Tikeraarnerit aallartinneri tamaasa, aalajangersaakkat aalajangersimasut nalilersuiartorluni tikeraarnerup aallaavigisassai, GREVIO-p toqqassavai apeqqutillu akissutaannut immersuiffissamik nassiussissalluni.
- 4 GREVIO nakkutiginninnermi ingerlatseriaatsit tulluarnepaamik ingerlannissaannut atortussanik toqqaassaaq. Peqataasut atortuulersitsineranni nalilersuineranut tunngavissatut nalilersuineranut tamanut pingaarnertut tikeraarnissani apeqqutit akineqarnissaannut immersuiffissat akuersisoqarsinnaapput. Apeqqutinut akineqarnissaannut immersuiffissat peqataasunut tamanut nassiunneqassaaq. GREVIO-miit paasissutissat pillugit noqqaanertut allatulli apeqqutit akineqarnissaannut immersuiffissaq peqataasunit akineqassaaq.
- 5 Naalagaaffiup ataaniingitsunik suliniaqatigiiffinniit inuinnarniillu kiisalu nunami inuit pisinnaatitaaffii pillugit suliniaqatigiiffinniit isumaqatigiissutip atortuulersinneqarnera pillugu paasissutissanik GREVIO tigusaqarsinnaavoq.
- 6 GREVIO nunarsuup immikkoortuiniit nunanilu tamani sakkunik aamma isumaqatigiissummi matumani ilaasunik suliassaqarfinni oqartussaniit paasissutissanik pissusissamisoortumik annertussuseqartumik eqqarsaatiginnissaaq.
- 7 Tikeraarluni nalilersuineranut apeqqutit akissutaannut immersugassamik akuersinermut atatillugu isumaqatigiissummi matumani artikili 11 malillugu paasissutissanik katersorneqareersimasunik aamma ilisimatusarnernik pilersinneqareersimasunik pissusissamisoortumik GREVIO eqqarsaatiginnissaaq.
- 8 GREVIO-p isumaqatigiissutip atortuulersinneqarnera pillugu paasissutissanik Europarådimi Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit kommissærimiit, Europarådimi Inatsisartuniit aamma Europarådimi immikkut suliaqartunit attuumassuteqartuniit kiisalu nunani tamani sakkut allat malillugit pilersinneqartuni oqartussaniit tigusaqarsinnaavoq. GREVIO oqartussanut taakkununga naammagittaalliuutinut tunniunneqartunut taakkulu inernerinut paasisimasaqalissaaq.
- 9 Paasissutissat tiguneqarsimasut naammassimanngippata imaluunniit imm. 14-mi taaneqartuni suliani taamaattuni, GREVIO allamut taarsiullugu nunani oqartussat suleqatigalugit aamma nunani immikkut ilisimasallinnit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik ikiorneqarluni nunanut tikeraarnernik aqqissuussisinnaavoq. Tikeraarnerni taakkunani suliassaqarfiit aalajangersimasut iluini immikkut ilisimasalinnit GREVIO ikiorneqarsinnaavoq.
- 10 Nalilersuinermi tunngavigineqartut aalajangersakkat atortuulersinneqarnerannik misissueqqissaarnermik imaqartumik nalunaarusiamut GREVIO missingersuusiussaaq, kiisalu ajornartorsiutit paasineqartut peqataasumit pineqartumit qanoq aqqinneqarsinnaaneriniq siunnersuuteqarssalluni. Nalunaarusiamut missingiut

oqaaseqarfigisassanngorlugu peqataasumut naliliiffigineqartumut nassiunneqassaaq, peqataasullu oqaaseqaatai inaarutaasumik nalunaarusiap akuerineqarnerani GREVIO-mit isiginiarneqartussaapput.

- 11 Paasissutissat tiguneqartut tamaasa aamma peqataasut oqaaseqaataat tunngavigalugit nalunaarusiamini aamma isumaqatigiissummi aalajangersakkat atortuulersinnissaat siunertaralugu peqataasumit pineqartumit aalajangiiffigineqartunut tunngasut pillugit inerniliinerit GREVIO-p akuerissavai. Nalunaarusiaq inerniliinerillu peqataasumut pineqartumut aamma Isumaqatigiissusiortut ataatsimiititaliaanut nassiunneqassapput. GREVIO-p nalunaarusiaata inerniliinerillu akuersissutigineqarnerata kingorna, peqataasup inaarutaasumik oqaaseqaatai ilanngullugit, tamanut saqqummiunneqassapput.
- 12 Imm. 1 – 8-mi suleriaatsimut allanneqartumut issuaanissamik kinguneqanngikkaluartumik Isumaqatigiissusiortut ataatsimiititaliaat GREVIO-p nalunaarusiaa inerniliinerillu tunngavigalugit peqataasumut pineqartumut inassuteqaatinik akuersisinnaavoq a) GREVIO-p inerniliinerinik atortuulersitsinissamut iliuuserineqartussat pillugit, pisariaqassappallu atortuulersitsineq pillugu paasissutissanik nassiussinissamut ullumik aalajangiisoqarluni aamma b) isumaqatigiissutip matuma eqqortumik atortuulersinnissaata qulakkeerneqarnissaanut peqataasumik pineqartumik suleqatigiinneq siuarsassallugu.
- 13 Isumaqatigiissumik annertuumik unioqputitsinerit pinngitsoortinniarlugit imaluunniit annertussusaa amerlassusaaluunniit killeqartinniarlugit ingerlaannartumik iliuuseqarnissamik pisariaqartitsisunik ajornartorsiuteqalernera pillugu GREVIO nalunaarummik tatiginartumik tigusaqarpat, arnanut nakuusernerit ingasattut, annertuut imaluunniit ataavartumik iluseqartut pinngitsoortinniarlugit iliuuseqarnerit aalajangerneqarsimasut pillugit immikkut nalunaarusiamik pilertortumik nassiussisoqarnissaa GREVIO-p noqqaassutigisinnaavaa.
- 14 Peqataasumit pineqartumit paasissutissat nassiunneqartut kiisalu paasissutissat tatiginartut allat GREVIO-mit pigineqarpata pigineqartut tunngavigalugit, misissuineq naammassineqaqqullugu sukkasuumillu GREVIO-mut nalunaarusioqqullugit, GREVIO ilaasortaminit ataatsimik arlalinnilluunniit toqqaasinnaavoq. Tamanna pissutissaqarpat, aamma peqataasoq pineqartoq akuersisimappat, taamatut misissuinermit peqataasup suliaasaqarfianut tikeraarneq ilaatinneqarsinnaavoq.
- 15 Imm. 14-mi eqqaaneqartumit misissuinermit inernerit GREVIO-mi eqqartorneqassapput tamatumalu kingorna pisut malillugit oqaaseqaatit inassuteqaatillu ilanngullugit peqataasumut pineqartumut, Isumaqatigiissusiortut ataatsimiititaliaannut aamma Europarådimi Ministerkomitémut nassiunneqarssallutik.

Artikili 69 – Inassuteqaatit nalinginnaasut

Pissutsit malillugit isumaqatigiissutip matuma atortuulersinneqarneranut tunngasunik nalinginnaasunik inassuteqaatinik GREVIO akuersissuteqarsinnaavoq.

Artikili 70 - Naakkutiginninnermi nunat inatsisartuisa akuutinneqarnerat

- 1 Nunani inatsisartut isumaqatigiissutip matuma atortuulersinneqarnerani iliuitsinik aalajangiiffigineqarsimasunik nakkutiginninnermi peqataaqqullugit kaammattorneqassapput.
- 2 Peqataasut GREVIO-p nalunaarusiaa nunami inatsisartuminnut nassiutissavaat.
- 3 Europarådimi Inatsisartut isumaqatigiissutip matuma atortuulersinneqarnera pillugu akuttunngitsumik killiffik pillugu nalunaarusiortarnissaannut kaammattorneqassapput.

Kapitali X - Nunat tamat akornanni pisussaaffiit pillugit

Artikili 71 – Nunat tamat akornanni pisussaaffiit pillugit

- 1 Peqataasut isumaqatigiissusiortut peqataaffigisaanni, imaluunniit peqataaffiligassanni, pisussaaffinnut nunat tamat akornanni isumaqatigiissutinit aallaaveqartunit aamma apeqqutinik isumaqatigiissut manna malillugut malittarisassiuunneqartuni, pisussaaffiit isumaqatigiissutip massuma sunningilai.
- 2 Isumaqatigiissummi matumani peqataasut tassani aalajangersakkat ilaassuteqarnissaat imaluunniit patajaallisarnissaat imaluunniit tassaniittuniittunik tunngavinnik atuinerup siuarsarnissaa siunertaralugu isumaqatigiissummut pissutsit pineqartut pillugit nunat marluk imaluunniit nunat arlallit akornimminni isumaqatigiissuteqarsinnaapput.

Kapitali XI - Isumaqatigiissummut allannguutit

Artikili 72 - Allannguutit

- 1 Isumaqatigiissummi matumani peqataasumiit allannguutissatut siunnersuut Europarådimi atorfillit qullersaannit nassiunneqassaaq, taassumalu taanna Europarådimi naalagaaffinnut ilaasortanut, peqataasunut atsiorsimasunut tamanut, naalagaaffinnut isumaqatigiissuteqaqataasunut tamanut, Europæiske Unionimut, artikili 75-mi aalajangersakkat malillugit naalagaaffinnut tamanut isumaqatigiissummik atsioqqullugit kaammattorneqarsimasunut, aamma artikili 76-imi aalajangersakkat malillugit naalagaaffinnut tamanut isumaqatigiissummut akuerseqqullugit kaammattorneqarsimasunut ingerlateqqissavaa.
- 2 Europarådimi Ministerkomitéata allannguutissatut siunnersuut suliarissavaa aamma isumasioqatigeereernerup kingorna isumaqatigiissusiortut Europarådimi ilaasortaangitsut, Europarådip malittarisassaani artikili 20, litra d malillugu amerlanerussuteqarnissamik piunasaqaat piunasarineqartoq malillugu allannguut akuersissutigeqqullugu nalunaarfigissallugit.
- 3 Imm. 2 malillugu allannguinnernut tamanut oqaasertaliussat Ministerkomitémit akuerineqarsimasut, akuerisassanngorlugit peqataasunut nassiunneqassapput.
- 4 Peqataasut tamarmik allannguutissatut siunnersummik akuersissuteqarsimanertik pillugu atorfillit qullersaannut nalunaaruteqareerneranni, piffissap killillip qaammammik ataatsimik sivisussuseqartup naanerata kingorna, qammammi malitsigisaani ullormi siullermi imm. 2 malillugu allannguutit tamarmik akuersissutigineqarsimasut atuutilissapput.

Kapitali XII – Inaarutaasumik aalajangersakkat

Artikili 73 - Isumaqatigiissutip sunniutaa

Isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkat nunami inatsisini aalajangersakkanut naleqqiullutik siumoortumik aalajangiisumik sunniteqanngillat aamma nunani tamani malittarisassanut atuutilereersimasunut imaluunniit atuutilersinnaasunut pituttuinatik, aamma arnanut nakuusernerup angerlarsimaffinnilu nakuusernerup akiorneqarneranut atatillugu inuit pitsaanerusumik pisinnaatitaaffeqalernerannik pisinnaatitaaffeqalernissaannilluunniit kinguneqartussamik sunniteqanngillat.

Artikili 74 - Aaqqiagiinnginnermik aaqqiineq

- 1 Peqataasut isumaqatigiinnginnermi ilaasut siullermik isumaqatigiinniarnikkut, isumaqatigiissuteqarnikkut, isumaqatigiissitsiniartoqarneratigut imaluunniit peqataasut illugiillutik isumaqatigiissusiormikkut akuersissutigisaannik eqqissimasumik aaqqiissutitssat allat atorlugit aaqqiagiinngissutip aaqqinneqarnissaa nassaariniassagaat,

isumaqatigiissummi matumani aalajangersakkat pillugit atuinermi imaluunniit nassuiaanermit aallaaveqartunit aaqqiaginnginnernut tamanut atuuppoq.

- 2 Tamanna pillugu isumaqatigiittoqarpat Europarådimi Ministerkomitép akerleriinnermi peqataasunit atugassamik isumaqatigiissitsiniarnermi suleriaasissanik aalajangersaasinnaavoq.

Artikili 75 - Atsiorneq atuutilerfialu

- 1 Isumaqatigiissut manna Europarådimi naalagaaffinnit ilaasortanit kiisalu naalagaaffinnit ilaasortaanningsunit taassuma piareersarnerani peqataasimasunit aamma Europæiske Unionimit atsiorneqarnissamut piareersimassaaq.
- 2 Isumaqatigiissut manna atortussanngortinneqassaaq, akuerineqarluni imaluunniit akuersissutigineqarluni. Atortussanngortitsinermi, akuersinermi imaluunniit akuersissuteqarnermi malittarisassat Europarådimi atorfillit qullersaata toqqussavai.
- 3 Isumaqatigiissut manna ullormi peqataasut qulit atsiorneranniit piffissap qaammatit pingasut naanerisa kingorna qaammammi ullormit siullermiit atuutilissaaq, matumani Europarådimi naalagaaffiit ilaasortat ikinnerpaamik arfineq pingasut imm. 2-mi aalajangersakkat malillugit isumaqatigiissummut pituttugaasutut akuersisimanissaat ilanngullugu.
- 4 Tamanna imm. 1-imi taaneqartunut naalagaaffinnut tamanut imaluunniit Europæiske Unionimut atuuppoq, taakkumi isumaqatigiissutip atsiornerata, akuersissutiginerata imaluunniit akuersinermi malittarisassat malillugit toqqorsisoqarnerata malitsigisaanik ullormiit piffissap qaammatit pingasut naanerisa kingorna qaammammi tulliuttumi ullormit siullermiit isumaqatigiissummit pituttorneqarnissartik akuersississutigaat.

Artikili 76 - Isumaqatigiissutip akuersissutigineqarnera

- 1 Isumaqatigiissutip atuutilernerata kingorna, Europarådimi Ministerkomité, isumaqatigiissusiortut peqataasut isumasioreerlugit taakkulu akerliusoqarnatik akuersissutaannik pissarsereernermini, naalagaaffik kinaluuniit Europarådimi ilaasortaanningsitsoq, aamma isumaqatigiissutip suliarineqarnerani peqataasimanningsitsoq, Europarådip malittarisassaani artikili 20, litra d-mi aalajangersarneqartumik amerlanerussuteqarluni aalajangiiffigineqartumut isumaqatigiissummut akuersinissaannut kaammattorneqassaaq, aamma Ministerkomitémi ilaasortaannissamut pisinnaatitaasunut naalagaaffinnut isumaqatigiissuteqartunut sinniisut akornanni akerliusoqarnani isumaqatigiittoqassalluni.
- 2 Isumaqatigiissutip akuersissutigineqarnissaanut malittarisassat Europarådimi atorfillit qullersaanit toqqorneqarneranit ullormiit piffissap qaammatit pingasut naanerisa kingorna qaammammi ullormit siullermiit isumaqatigiissutip atuutilernissaa, naalagaaffinnut tamanut isumaqatigiissummut matumunnga akuersissuteqartunut atuuppoq.

Artikili 77 – Piffinni atuuffia

- 1 Naalagaaffik kinaluunniit imaluunniit Europæiske Unioni piffissami atsiorfiusumi imaluunniit atortussanngortitsinermi, akuersissuteqarnermi, akuersinermi imaluunniit akuersissuteqarnermi malittarisassap toqqorneqarnerani isumaqatigiissutip matuma atuuffigisaa nunami sumiiffik(fiit) allassinnaavaat.
- 2 Peqataasooq kinaluunniit piffissami kingusinnerusumi Europarådimi atorfillit qullersaanut

nalunaaruteqarnikkut isumaqatigiissutip matuma nuna atuuffia nalunaarummi allanneqarsimasumik nunamik allamik sumilluunniit annertusisinnaavaat, aamma nunani tamani attuumassutit peqataasup pineqartup akisussaaffianut ilaappata, imaluunniit arlaat sinnerlugu neriorsuuteqarnissamut peqataasoq piginnaatinneqarpat. Sumiiffimmut taamatut ittumut taamatut nalunaarutip atorfillit qullersaannit tiguneqarneranut ullormiit piffissap qaammatit pingasut naanerisa kingorna qaammammi ullormi siullermiit isumaqatigiissut atuutililernissaa atuuppoq.

- 3 Europarådimi atorfillit qullersaannut apuunneqarsimasoq nuna allanneqartoq eqqarsaatigalugu, nalunaarutip utertinneqarsinnaanera siuliani imm. marlunnut naleqqiullugu nalunaarutitut sugaluartaunulluunniit atuuppoq. Utertitsineq taamatut nalunaarutip atorfillit qullersaannit tигuneraniit ullormiit qaammatit pingasut naanerisa kingorna qaammammi ullormi siullermi atuutilersinneqassaaq.

Artikili 78 - Nangaassutit

- 1 Imm. 2 aamma 3-mi pissutsit taaneqartut minillugit isumaqatigiissummi aalajangersakkanut arlaannaannulluunniit nangaassuteqartoqarsinnaangilaq.
- 2 Naalagaaffik kinaluunniit imaluunniit Europæiske Unioni piffissami atsiordermi imaluunniit atortussanngortitsinermi, akuersissuteqarnermi, akuersinermi imaluunniit akuersissuteqarnermi malittarisassap toqqorneqarnerani, Europarådimi atorfillit qullersaannut nalunaarummik tunniussinermikkut, aalajangersakkani tulliuttuni atuinissaminnut pisinnaatitaaffik imaluunniit pisuni immikkut ittuni atuinissartik pillugu, imaluunniit pisut immikkut ittut nalaanni atuinissaq pillugu nangaassuteqarnertik oqaatigisinnaavaat:
 - artikili 39, imm. 2-mi,
 - artikili 44, imm. 1, litra e, 3 aamma 4-mi,
 - artikili 55, imm. 1 ingasattumik iliuutsit pillaatissiissutaasinnaasut annikinnerusut pillugit artikili 35-mi tunngasumi,
 - artikili 58-mi artikili 37-mi, 38-mi aamma 39-mi tunngasuni,
 - artikili 59-mi.
- 3 Naalagaaffik kinaluunniit imaluunniit Europæiske Unioni piffissami atsiordermi imaluunniit atortussanngortitsinermi, akuersissuteqarnermi, akuersinermi imaluunniit akuersissuteqarnermi malittarisassap toqqorneqarnerani Europarådimi atorfillit qullersaannut tunniunneqartumik nalunaaruteqarnikkut artikili 33-mi aamma 34-mi pissusilersuutitut taaneqartunut pillaatissiissutaasinnaasunik pineqaatissiinernut taarsiullugu pillaaassutaanngitsunik pineqaatissiinerit atorneqarnissaannut pisinnaatitaaffimmut nangaassuteqarnertik oqaatigisinnaavaat.
- 4 Peqataasup ataatsip Europarådimi atorfillit qullersaannut nassiunneqartumik nalunaarummik tunniussinikkut nangaassummik tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit atorunnaarsitsisinnaavoq. Ullormiit allataanerup tigusineraniit nalunaarut atuutilissaaq.

Artikili 79 - Atuuttuunera aamma nangaassuteqarnerup nalilersorneqarnera

- 1 Artikili 78, imm. 2 aamma 3-mi taaneqartut nangaassutit isumaqatigiissutip peqataasumut pineqartumut atuutilerneraniit ullormiit piffissami ukiuni tallimani atuutissapput. Taamaattorli nangaassut taamaaqataanik sivisussuseqartumik piffissanik

sivitsorneqarsinnaavoq.

- 2 Nangaassutip piffissami atuuffiata naanissaa qaammatinik 18-inik sioqqullugu Europarådip allattoqarfiat tamanna pillugu nalunaarummik peqataasumut pineqartumut nassiussissaaq. Ulloq atorunnaarfissaq kingusinnerpaamik qaammatinik pingasunik sioqqullugu nangaassutip aalajangiussimanagera, allanngortinneqarnera imaluunniit atorunnaarsinneqarnera pillugu peqataasoq atorfillit qullersaannut nalunaaruteqassaaq. Taamatut nalunaarummik peqataasoq nassiussinngippat nangaassutip piffissami qaammatini arfinilinni ingerlaannartumik sivitsorneqarsimasutut isigineqarnera pillugu allattaaneqarfik peqataasumut pineqartumut ilisimatitsissaaq. Piffissami tassani nangaassut aalajangiussimaneqartoq imaluunniit allanngortinneqartoq pillugu peqataasoq nalunaaruteqanngippat nangaassut atorunnaarsimasutut isigineqassaaq.
- 3 Peqataasoq artikili 78, imm. 2 aamma 3 malillugu nangaassuteqartoq nangaassutip sivitsorneqarnissaa sioqqullugu imaluunniit noqqaassuteqarnerup kingorna sivitsuinissamut tunngavilersuutit tapersersuisut pillugit nassuiaammik GREVIO-mut tunniussissaaq.

Artikili 80 – Atorunnaarsitsineq

- 1 Peqataasoq kinaluunniit tamanna pillugu Europarådimi atorfillit qullersaannik nalunaaruteqarnikkut isumaqatigiissut manna atorunnaarsissinnaavaa.
- 2 Atorunnaarsitsineq taamatut nalunaarutip atorfillit qullersaannit tiguneraniit ullormiit qaammatit pingasut naanerisa kingorna qaammammi ullormi siullermi atuutilersinneqassaaq.

Artikili 81 - Nalunaarutit

Europarådimi atorfillit qullersaata Europarådimi naalagaaffinnut ilaasortanut, naalagaaffinnut ilaasortaangitsunut isumaqatigiissutip piareersarnerani peqataasimasunut, naalagaaffinnut isumaqatigiissuteqarsimasunut, Europæisk Unionimut, aamma naalagaaffinnut tamanmut isumaqatigiissummik atsioqqullugit kaammattorneqarsimasunut uku pillugit nalunaaruteqassaaq:

- a atsiornerit tamaasa,
- b atortussanngortitsinerimi, akuersinerimi imaluunniit akuersissuteqarnermi malittarisassat,
- c artikili 75 aamma 76 malillugit isumaqatigiissutip matuma atulersinnerinut ullut tamaasa,
- d artikili 72 malillugu allannginerit akuerineqartut tamaasa aamma taakku atulersinnerinut ulloq,
- e artikili 78 malillugu nangaassutigineqartut nangaassutillu atorunnaarsinneqartullu tamaasa,
- f artikili 80-imi aalajangersakkat malillugit atorunnaarsitsinerit tamaasa, aamma
- g iliuuserisat, nalunaarutit imaluunniit nalunaarutiginnerit allat suugaluartulluunniit isumaqatigiissummut matumunnga tunngasut.

Tamanna uppersarsarlugu ataani atsiortoq, tamatumunnga pissusissamisoortumik piginnaatitaasoq, isumaqatigiissut manna atsiorpaa.

Istanbulimi ulloq 11. maj 2011-mi, tuluttut franskisullu isumaqatigiissummut matumani tunngasut, tassa oqaasertai marluullutik assigiimmik atuullutik, ataasinngorlugit allanneqartut, Europarådip toqqorsivianni toqqorneqartoq. Europarådimi atorfillit qullersaata taassuma assilineru uppersarneqarsimasoq Europarådimi naalagaaffinnut ilaasortanut, naalagaaffinnut ilaasortaannigitsunut, isumaqatigiissutip matuma piareersarnerani peqataasimasunut kiisalu naalagaaffinnut isumaqataasussatut kaammattorneqarsimasunut nassiutissavai.

Ilanngussaq - Immikkut pisinnaatitaanerit aamma unnerluutigineqarsinnaannginneq (Artikili 66)

- 1 Ilanngussaq manna isumaqatigiissummi artikili 66-imi eqqaaneqartunut GREVIO-mi ilaasortanut, kiisalu aallartitanut ilaasortanut allanut nunanut tikeraarnernut naammassinnittunut atuuppoq. Oqaatsinut "nunanut tikeraartunut aallartitani ilaasortanut allanut" tassani atorneqartumut tassunga atatillugu ilaapput immikkut ilisimasallit attaviitsut aamma isumaqatigiissummi artikili 68, imm. 9-mi taaneqartut nunani immikkut ilisimasallit, GREVIO-p nunanut tikeraarnerani ingiaqataasut Europarådimi sulisut, aamma Europarådimi oqalutsit atorfillit.
- 2 GREVIO-mi ilaasortanut nunanullu tikeraartunut aallartitatut ilaasortanut allanut nunamut tikeraarnissap piareersarneranut ingerlanneqarneranullu atatillugu suliaminnik isumaginninnerminni kiisalu kingorna malitseqartsinerminni, aamma suliat taakku isumagineqarnerinut atatillugu angalanerni immikkut pisinnaatitaanerit aamma unnerluutigineqarsinnaannginnerit uku iluaqutigaat atuuppoq:
 - a tigusarineqarneq imaluunniit tiggummigallarneqarneq eqqarsaatigalugu aamma inuttut angalanermi nassatat arsaarinnissutigineqarnerat pillugu unnerluutigineqarsinnaannginneq, aamma allatigit oqaatsitigulluunniit oqaaseqarneq pissutigalugu aamma suliamik isumagineranni iliuutsinut tamanut suugaluartunulluunniit eqqartuussivikkut malersorneqarsinnaaneq eqqarsaatigalugu unnerluutigineqarsinnaannginneq,
 - b nunamit najugaqarfigisamiit aallarnermut uteqqinnermullu atatillugu akornusersorneqarnani angalasinnaaneranni killilersuineranut suugaluartunulluunniit, aamma nunamut suliarforfigisamut isernermi aallarnermilu, aamma nunami tikeraarfigisaminni imaluunniit suliaqarnerminni angalanermi aqqusaarfigisaminni allamiunut politiinit nalunaarsugaanermut akuunnginneq.
- 3 Suliamik isumaginninnermi angalanerni GREVIO-mi ilaasortat aamma nunanut tikeraarnernik ingerlataqartunut aallartitani ilaasortat allat pisortatigit suliaqarallartunut nunat allamiut naalakkersuisuinut sinnisunut atugaatinneqartunut akitsuuserisunit nunallu aningaasaanik misissuineranut tunngasunik atortut assiginik atugassaqartinneqassapput.
- 4 GREVIO-mi ilaasortanit aamma nunanut tikeraarnernik ingerlataqartunut aallartitani ilaasortanit allanit nassarneqartut isumaqatigiisuttip atulersinneranik nalilersuineranut tunngasut allagaatit GREVIO-p sulineranut attuumassuteqarpata innimiginartuunneqassapput. GREVIO-p pisortatigoortumik allagaanik imaluunniit GREVIO-mi ilaasortaniit aamma nunanut tikeraarnernik ingerlataqartunut aallartitani ilaasortanit allaniit pisortatigoortumik nalunaarutaannik tiggummigallagassanngortitsisoqarnanilu nakkutiginnittoqassanngilaq.
- 5 GREVIO-mi ilaasortat aamma nunanut tikeraarnernik ingerlataqartunut aallartitani ilaasortat allat suliaminni tamakkiisumik killiligaanatik oqaaseqarsinnaanerit tamakkiisumillu kiffaanngissuseqarnerat qulakkeerniarlugu, inuit pineqartut taakku taamatut suliaqarunnaarsimagaluarpataluunniit suliaminnik ingerlataqarnerminni allakkatigit oqaasiinnakkulluunniit oqaatigisat iliuutsillu allat eqqarsaatigalugit eqqartuussivikkut malersorneqarnissamut suli unnerluutigineqarsinnaassanngillat.
- 6 Ilanngussami matumani imm. 1-imi inuit eqqaaneqartut GREVIO-p soqutigisaanik kiffaanngissuseqarlutik suliaqarnerat qulakkeerniarlugu, aamma inuttut iluaquserniarnagit immikkut pisinnaatitaallutillu aamma unnerluutigineqarsinnaanngillat. Europarådimi atorfillit qullersaata ilanngussami matumani imm. 1-imi eqqaaneqartunut inunnut atuutsinneqartut unnerluutigineqarsinnaannginnerit nalinginnaasumik eqqartuussivikkut suliaqarnissamut akornutaasut isumaqarpat aamma GREVIO-p soqutigisai taamaaliornikkut

akornuserneqassanngippata
atorunnaarsissinnaavai.

unnerluutiginnissinnaannginnerit

taakku